

Plekbinding bij poppodia

Een casestudy bij de poppodia Simplon en Vera te Groningen

**Joris Buschenhenke
Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen
Masterthesis Culturele Geografie
Rijksuniversiteit Groningen
Begeleider: prof.dr. D.Strijker**

Voorwoord

Op het voorblad vindt u een door mij genomen foto's van een concert van Blonde Redhead bij Vera te Groningen. Uit mijn interesse voor muziek en het plezier dat ik beleef bij concerten in diverse poppodia is deze scriptie voortgekomen. In Groningen is veel te beleven op muzikaal gebied. De poppodia in Groningen zorgen voor een zeer divers aanbod in muziek. De Oosterpoort herbergt de grotere namen, de middelgrote podia Simplon en Vera de bands die nog niet doorgebroken zijn of de bands die een kleinere doelgroep aanspreken, de muziek voor de "echte" liefhebbers. Deze thesis zal onderzoeken in hoeverre de poppodium-bezoekers een relatie of binding met de plek hebben en welke algemene eigenschappen kunnen worden toebedeeld aan de poppodium-bezoeker. Dit is onderzocht door enquêtes af te nemen in de twee middelgrote podia van Groningen, Simplon en Vera. Men kan deze thesis zien als een casestudy naar plekbinding bij de podia Simplon en Vera.

Deze thesis maakt deel uit van de Masteropleiding Culturele Geografie, onderdeel van de Faculteit voor Ruimtelijke Wetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen. Deze thesis stond onder begeleiding van prof.dr. D. Strijker, die ik bij deze wil bedanken voor zijn advies. Naast de heer Strijker wil ik de poppodia Simplon en Vera bedanken. Bij beide podia werd ik warm ontvangen en kreeg ik de ruimte die nodig is om rustig de enquêtes af te nemen in een gemoedelijke sfeer. Naast de podia en alle medewerkers aldaar, wil ik ook alle poppodium bezoekers bedanken die de moeite hebben genomen om een enquête in te vullen ten behoeve van deze thesis. Ten slotte wil ik mijn familie en vrouw bedanken voor de blijvende steun tijdens het maken van deze masterthesis.

J.Buschenhenke
Enschede, oktober 2010

Samenvatting

In deze scriptie wordt onderzoek gedaan naar de bezoeker van de Groningse poppodia Simplon en Vera. De hoofdvraag luidt als volgt: “Wie zijn de bezoekers van de Groningse poppodia Simplon en Vera en in welke mate voelen zij binding met de plek, en waar hangt dit mee samen?” Speciale interesse gaat dus uit naar de mate waarin de bezoekers binding met deze plek voelen, en welke kenmerken deze binding beïnvloeden.

Er is op zeer diverse concertavonden geënquêteerd om een zo divers mogelijke respons te krijgen. Muzikaal varieerde het van metal tot drum and bass.

Er komen ook zeker ouderen naar de podia, maar de hoofdgroep zijn de studenten (hbo en wo). Groningen is een echte studentenstad, en die reden lijkt het aandeel studenten te verklaren. Verder heeft Simplon een relatief grote groep bezoekers die middelbaar beroepsonderwijs volgen of afgerond hebben.

Mannen zijn in de meerderheid bij het bezoek aan de podia (60%).

De hoofdreden waarom mensen het podium bezoeken is het concert van die avond. Andere redenen zoals geluidskwaliteit of sfeer worden niet veel genoemd, de reden om met vrienden mee te gaan worden vaker genoemd. Er is onderzocht of verschillende persoonskenmerken een relatie hebben met de verschillende bezoekredenen. Dit leidde tot nauwelijks significante uitkomsten. Opvallend is wel dat de bezoekredenen “Deze dance/clubavond” wel vaak significante relaties toonde met verschillende kenmerken (zie tabel 8, hoofdstuk 4.3.2). Waarom juist dit kenmerk tot significante uitkomsten leidt blijft duister, er zijn geen duidelijke onderscheidende kenmerken van deze groep die dit verschil zouden kunnen verklaren. Wellicht kan nieuw onderzoek uitkomst bieden.

Volgens de literatuur gaat men binding voelen met een plek als men zich ergens veilig en vertrouwd voelt, dit noemt men place attachment. Later kan dit doorgroeien tot de plek onderdeel van de eigen identiteit uitmaakt, de place identity. Herhaaldelijke blootstelling aan dezelfde plek zou theoretisch dus voor meer gevoelens van binding moeten zorgen. In deze scriptie is er een variabele bezoekfrequentie meegenomen die aangeeft hoe vaak de bezoeker het podium bezoekt per jaar en of de bezoeker een bewoner van de stad is of niet. Naast deze binding met de plek kan ook binding zich voordoen met de mensen die ook op die plek zijn (sociaal aspect)

In deze thesis zijn deze drie vormen van binding onderzocht bij de bezoekers van poppodia. Dit is gebeurd door middel van het voorleggen van stellingen aan de bezoekers. De bezoekers van Vera voelen significant meer binding zoals place attachment en identity dan de Simplon bezoekers. Zij zijn het vaker eens of helemaal eens met de stellingen. Er is ook onderzocht of bepaalde kenmerken, zoals opleidingsniveau of bezoekfrequentie een significante relatie hebben met de bindingsfactor. Hiervoor zijn hypothesen opgesteld en deze zijn getoetst. Het kenmerk dat op alle drie de factoren voor significante uitkomsten zorgde is de bezoekfrequentie. Er is dus een relatie tussen de bezoekfrequentie en de mate van binding. De gevonden hogere waarden van binding onder de Vera bezoekers lijken verklaard te worden door het feit dat deze bezoekers ook vaker daadwerkelijk het podium bezoeken dan de Simplon-bezoekers. Voor de andere kenmerken geldt dat ze maar beperkt (voor een paar stellingen een significante waarde) of niet voor significante relaties zorgden.

Uit dit onderzoek blijkt dat naast de bezoekfrequentie, er geen duidelijk veroorzakers van plekbinding bij poppodia zijn, tevens gaat de muzikale voorkeur voor de plek bij het bezoeken van het podium. Wellicht kan meer onderzoek meer antwoorden verschaffen naar de gevoelens van plekbinding onder poppodium bezoekers.

Inhoud

Voorwoord	2
Samenvatting	3
Overzicht tabellen en figuren	6
Hoofdstuk 1: Inleiding	7
1.1 Aanleiding	7
1.2 Relevantie	7
1.3 Doel van het onderzoek en de onderzoeksvragen.....	8
1.4 Onderzoeksmethodologie	9
Hoofdstuk 2: De Poppodia.....	10
2.1 Inleiding.....	10
2.2 Definitie poppodium.....	10
2.4 Nederlandse podia	10
2.5 Poppodium bezoekers in perspectief	11
2.6 Historie en eigenschappen van de poppodia Simplon en Vera	11
2.6.1 Simplon.....	11
2.6.2 Vera.....	12
Hoofdstuk 3: Theoretisch kader, de plek en plekbinding.....	14
3.1 Inleiding.....	14
3.2 De plek.....	14
3.3 Plekbinding.....	15
Hoofdstuk 4: Methode	18
4.1 Inleiding.....	18
4.2 Kwantitatief onderzoek.....	18
4.3 Handelswijze	18
4.4 De concerten	18
4.5 De respondenten	21
4.6 De enquête	21
4.7 Principale componenten analyse	23
4.8 Toetsing	23
Hoofdstuk 5: Bezoekers	25
5.1 Inleiding.....	25
5.2 Bezoekers in perspectief.....	25
5.2.1 Sekse	25

5.2.2 Leeftijd	26
5.2.3 Opleidingsniveau	27
5.2.4 Nationaliteit.....	29
5.2.5 Situatie	29
5.2.6 Gezelschapsgrootte	30
5.2.7 Bezoekfrequentie	30
5.2.8 Festivalbezoek.....	31
5.2.9 Samengevat	32
5.3 Toetsing, de invloeden op plekbinding.....	32
5.3.1 Inleiding	32
5.3.2 Omgeving.....	34
5.3.3 Persoonskenmerken	36
5.3.4 Samenvattend	38
Hoofdstuk 6: Bezoekredenen en honkvastheid.....	40
6.1.1 Bezoekredenen	40
6.1.2 Honkvastheid	41
6.2 Toetsing, de invloeden op de bezoekredenen	42
6.2.1 Inleiding	42
6.2.2 Toetsing, de invloed van verschillende kenmerken op de bezoekredenen	43
6.2.3 Samenvattend	46
Hoofdstuk 7: Conclusie	47
Literatuur.....	51
Bijlage A	53
Bijlage B	56

Overzicht tabellen en figuren

Tabel 1: Respons per avond.

Tabel 2: Geroteerde Componenten Matrix.

Tabel 3: Gemiddelde antwoorden op de stellingen.

Tabel 4: Spearman toets voor analyse leeftijd en plekbinding.

Tabel 5: Uikomsten toetsing van variabelen op plekbinding componenten.

Tabel 6: Bereidheid het andere podium te bezoeken bij hetzelfde aanbod.

Tabel 7: Variabelen die de bezoekreidenen beïnvloeden.

Figuur 1: Conceptueel model.

Figuur 2: Sekseverdeling per podium.

Figuur 3: Sekseverdeling per avond.

Figuur 4: Relatieve leeftijdsklassen tussen Simplon & Vera en Ranshuysen.

Figuur 5: Relatieve opleidingsklassen per podium en Ranshuysen.

Figuur 6: Situatie bezoekers Simplon en Vera.

Figuur 7: Grootte van het gezelschap per podium.

Figuur 8: Bezoekfrequentie.

Figuur 9: Festivalbezoek podia bezoekers.

Figuur 10: Bezoekredenen per podium.

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 Aanleiding

De stad Groningen is een regionaal centrum. Naast de aanwezigheid van voorzieningen als een academisch ziekenhuis en de Rijksuniversiteit Groningen zijn er in de stad ook voorzieningen op het culturele vlak. Groningen heeft diverse musea, een schouwburg en diverse poppodia. Een relatief groot deel van de inwoners van Groningen is student en deze groep maakt vaak deel uit van het nachtleven in Groningen. Groningen voorziet in deze behoefte met haar cafés en uitgaansgelegenheden maar ook de culturele sector speelt een rol. De stad heeft naast deze cultuurvoorzieningen ook een behoorlijk aantal culturele festivals, denk aan het Noorderslag/Eurosonic festival, Rhythm and Bluesnight en het Noorderzonfestival in het Noorderplantsoen.

Door de opkomst van het internet en het verdelen van bestanden online is de muziekindustrie veranderd. Werden er voorheen inkomsten gegenereerd door het verkopen van cd's, cassettebandjes of vinyl, tegenwoordig zijn deze inkomsten erg geslonken en worden andere methodes aangewend. De nieuwe inkomsten moeten binnenkomen via vooral de inkomsten van de concerten, merchandising en sponsoring (Huygen et al, 2009, p. 5). Het verdienmodel is door de jaren heen dus aanzienlijk veranderd.

In Groningen is wel plaats voor concerten, Groningen kent namelijk diverse poppodia. Deze verschillende poppodia hebben ongelijke capaciteiten. Een groot podium is bijvoorbeeld De Oosterpoort met een capaciteit van 1850 personen in de grote zaal en een kleine zaal die ruimte biedt aan 750 personen. Naast dit grote podium kent Groningen ook twee middelgrote podia, namelijk Vera en Simplon. Naar deze twee vergelijkbare podia gaat mijn interesse uit. In dit onderzoek wordt gekeken naar de eigenschappen van deze podia en naar de eigenschappen van haar bezoekers. Er wordt onderzocht wat de achterliggende redenen zijn waarom mensen een poppodium bezoeken. In het bijzonder gaat er aandacht uit naar de relatie of band die bezoekers al dan niet hebben met de plek, het podium. Deze plekbinding kan men place attachment of place identity noemen (de literatuur is over deze begrippen niet eenduidig), hierover meer in hoofdstuk 2.3.3. Zijn deze bindingen zo sterk dat men van loyaliteit ten opzichte van één van de podia kan spreken of geeft het leuke bandje dat optreedt de doorslag in het kiezen van een podium voor de avond?

1.2 Relevantie

Het onderzoek is relevant om inzicht te verkrijgen in de bezoekers van de Groningse poppodia en de geografische processen die hierbij een rol spelen. Wie zijn precies de bezoekers van de Groningse poppodia, komen zij bij verschillende podia, of zijn ze loyaal aan één podium? Vormen zich groepen rondom de podia? Wat zijn hun kenmerken? Zijn er groepen mensen te classificeren die niet naar de poppodia komen? Zijn er bepaalde groepen juist wel te vinden? De antwoorden op deze algemene vragen kunnen vergeleken worden met die uit het onderzoek van Ranshuysen (2005) in "Het publiek van poppodia anno 2004". Ranshuysen deed onderzoek naar het publiek van twaalf Nederlandse poppodia. Zodoende kan de Groningse situatie worden vergeleken met de landelijke. Men kan zo vaststellen of de Groningse situatie een op zichzelf staand fenomeen is of vergelijkbaar is met het algemene beeld in Nederland.

Misschien zorgen poppodia ervoor dat mensen bij elkaar komen en samen cultuur consumeren. Consumenten zij de plek en geven zij er emotionele waarde aan, hebben de

bezoekers een relatie met de plek? Dit zijn allemaal interessante vragen om een antwoord op te krijgen.

Nieuw is dat er nu gekeken gaat worden of er processen van plekbinding, bij de plek, het poppodium aan de orde zijn. Zo kan de bezoeker zich identificeren met het podium (identifying with), wellicht zich afzetten tegen het andere podium (identifying against). De plek kan een contested area zijn, een plek waar diverse groepen een claim op leggen (meer hierover in hoofdstuk 3) Zijn er bepaalde kenmerken van de bezoeker die invloed hebben op de mate van plekbinding? Is bijvoorbeeld de leeftijd of opleiding van invloed op de mate van plekbinding die de bezoeker ervaart? Diverse kenmerken zullen in de analyse worden opgenomen. Of is er binding met de medebezoeker aanwezig? Door een antwoord op dit soort vragen te krijgen kan de algemene kennis over de werkelijkheid worden vergroot. Het onderzoek naar deze geografische processen bij (de plek) het poppodium is nog niet eerder uitgevoerd. Het biedt inzichten voor de poppodia zelf en het cultuurbeleid.

1.3 Doel van het onderzoek en de onderzoeksvragen

Het doel van deze scriptie is: meer inzicht verkrijgen in de twee Groningse poppodia, Vera en Simplon, hun publiek en de relaties die zij aangaan met het podium. Er wordt gekeken naar de algemene kenmerken van de bezoekers en het podium. Onderzocht wordt in welke mate bezoekers binding hebben met een poppodium en welke kenmerken hier een invloed op hebben.

Zo luidt de hoofdvraag:

“Wie zijn de bezoekers van de Groningse poppodia Simplon en Vera en in welke mate voelen zij binding met de plek, en waar hangt dit mee samen?”

Om deze vraag te beantwoorden is er een aantal deelvragen opgesteld. Deze zijn onder te verdelen in een deel dat een meer algemene verkenning van het onderwerp betreft (de deelvragen 1 en 2), en een deel met de analyse van de redenen een podium te bezoeken en de binding met de plek (vragen 3 en 4).

1. Welke Groningse poppodia zijn er en wat zijn hun eigenschappen? Welke capaciteit hebben de zalen, hoeveel activiteiten organiseren zij per week, wat is hun geschiedenis?
2. Wat zijn de kenmerken van de poppodium bezoekers? Zijn deze bezoekers in groepen onder te verdelen? Zijn deze kenmerken podiumspecifiek of zijn er ook algemene tendensen waar te nemen? Denk aan kenmerken zoals leeftijd, man/vrouw-verhoudingen en opleidingsniveau.
3. Wat zijn de redenen waarom mensen de poppodia bezoeken? Zijn die gerelateerd aan verschillende persoonskenmerken of aan de karakteristieken van de podia?
4. In welke mate hebben de bezoekers van het poppodium een relatie met de plek? (place attachment, place identity en sociaal aspect). Welke kenmerken bepalen de sterkte van deze relatie? Verschilde die per podium? Speelt het geslacht (gender) een rol? Speelt de woonplaats of bezoekfrequentie een rol?

Deze vragen dienen om de hoofdvraag te beantwoorden en om meer inzicht in de werkelijkheid te krijgen.

1.4 Onderzoeksmethodologie

Dit onderzoek zal dieper ingaan op de binding en beweegredenen van bezoekers van poppodia. Hoofdstuk 1 geeft een introductie en verantwoording van het onderzoek. Dan wordt in hoofdstuk 2 een algemene verkenning van poppodia gegeven. Er zal een korte historie van de podia in beschreven staan, alsmede definities die nodig zijn om analyse mogelijk te maken. In hoofdstuk 3 staat het theoretische kader beschreven waar met behulp van theorie het onderwerp uiteen wordt gezet. Hoofdstuk 4 betreft de methoden die worden gebruikt in deze thesis. De bezoekers van de poppodia staan centraal in hoofdstuk 5. Er vindt analyse plaats door middel van statistiek en er wordt dieper ingegaan op de algemene kenmerken van de bezoekers van de geselecteerde podia. Tevens zullen deze kenmerken in perspectief worden gezet door ze te vergelijken met een groot onderzoek onder de Nederlandse poppodia-bezoekers van Ranshuysen uit 2004. In hoofdstuk 6 is ook ruimte voor analyse, nu betreft het de bezoekredenen van de poppodium bezoeker. Afsluitend vindt men de conclusie in hoofdstuk 7, waar teruggekoppeld wordt naar de onderzoeksvragen uit hoofdstuk 1.

Hoofdstuk 2: De Poppodia

2.1 Inleiding

Om te beginnen staat in dit hoofdstuk de definitie van wat met een poppodium wordt bedoeld in deze thesis. Hierna is er een korte introductie te vinden over de Nederlandse podia en de twee Groningse poppodia Simplon en Vera. Zo wordt de geschiedenis van beide podia kort vermeld en komen de eigenschappen van de podia aan bod.

2.2 Definitie poppodium

Aangezien het in deze scriptie over poppodia gaat is het noodzakelijk een definitie voor dit begrip te gebruiken. Ik hanteer hiervoor de definitie die de Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals, kortweg de VNPF, gebruikt. De VNPF hanteert het begrip gespecialiseerd poppodium. “Een gespecialiseerd poppodium is een organisatie met als een van de belangrijkste doelen de programmering van popmuziek. De organisatie heeft daarbij zelf het initiatief in handen en beschikt over een zaal van ten minste 150 plaatsen. De programmering dient te bestaan uit meer dan 25 popconcerten op jaarbasis.” (Vreeke en Van Dalen, 2008 p. 17) De VNPF heeft deze definitie opgesteld op basis van een tweetal bronnen. “Het onderzoeksverslag Popmuziek in Nederland” uit 1985 is gemaakt door het ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Hierin wordt een onderscheid aangebracht in de locaties waar popmuziek ten gehore wordt gebracht. Deze locaties zijn onder andere: Stadions en grote festivals, evenementenhallen en grote concertzalen, gespecialiseerde poppodia, jeugd- en jongerencentra, buurthuizen en scholen. De tweede bron die zij gebruiken zijn de eigen criteria die het VNPF heeft opgesteld voor het lidmaatschap tot het VNPF.

Simplon en Vera behoren tot de middelgrote podia met een capaciteit van 400 tot en met 699 bezoekers. Simplon beschikt over een hoofdzaal van 400 personen en een kleine zaal en café voor 200 personen. Vera beschikt over een grote zaal voor 500 personen en een café voor circa 80 personen. Het grote poppodium van Groningen, de Oosterpoort, is buiten beschouwing gelaten. De Oosterpoort heeft namelijk een aanzienlijk grotere capaciteit, een grote zaal voor 1850 man en de kleine zaal voor 750 man (De Oosterpoort, 2010). Hierdoor programmeren zij andere bands en boren zij een andere markt aan dan de kleinere podia Simplon en Vera.

2.4 Nederlandse podia

In Nederland zijn poppodia veelal aangesloten bij de VNPF. Deze organisatie probeert de overheid te beïnvloeden als het om beleid of wetgeving gaat, waarmee poppodia (en popfestivals) te maken kunnen hebben. Verder ontwikkelt zij diensten als het Poppodium Analyse Systeem, waarmee podia onderling hun bedrijfsvoering kunnen vergelijken (Dee en Schans, 2010, p. 3)

De meeste podia bevinden zich in het westen en zuiden van het land. Een sterke mate van verstedelijking laat een grotere podiumdichtheid zien.

Bij de podia zijn de concerten en clubavonden de hoofdactiviteiten (45 % en 25 %), hiernaast vinden er niet-muzikale activiteiten plaats (30 %). Voorbeelden hiervan zijn cinema, theater, dichtkunst en talkshows.

Recent zijn de poppodia in het nieuw vanwege de op handen zijnde verhoging van het Btw-tarief op de concertkaartjes, gepland voor 1 januari 2011. De podia zijn bang voor teruglopende bezoeker aantallen vanwege de duurdere kaarten. Wellicht een gegronde angst

omdat jongeren een belangrijke groep bezoekers zijn, die over het algemeen over een beperkte beurs beschikken.

2.5 Poppodium bezoekers in perspectief

Later in dit onderzoek zal een vergelijking gemaakt worden tussen de data uit het onderzoek naar het publiek van poppodia anno 2004 van Ranshuysen en de data opgedaan uit dit onderzoek. Het onderzoek van Ranshuysen is gehouden onder bezoekers van twaalf poppodia van verschillende grote. Het onderzoek werd afgenomen bij drie grote podia, vijf middelgrote podia en vier kleine podia. Het doel van het onderzoek was het inzicht verkrijgen in het reeds bereikte poppodium-publiek. Om dit onderzoek werd gevraagd door de Vereniging Nederlandse Poppodia. Er hebben 3554 bezoekers meegedaan aan het onderzoek. Zodoende geeft dat onderzoek een goede algemene weergave van de Nederlandse poppodium-bezoeker. Mijn onderzoek kent 512 respondenten van twee podia, het is interessant om na te gaan of de kenmerken van deze twee Groningse middelgrote poppodia afwijken van de algemene situatie geschetst door Ranshuysen. Met deze methode is het vervolgens mogelijk te achterhalen of het publiek van de twee Groningse podia zich in het algemene beeld schaart geconstateerd door Ranshuysen, of dat er sprake is van een specifieke Groningse situatie al dan niet podium specifieke situatie. Dit doe ik om mijn onderzoek in een groter perspectief te stellen.

2.6 Historie en eigenschappen van de poppodia Simplon en Vera

2.6.1 Simplon

Simplon is gevestigd in een pand aan het Boterdiep, dit pand was vroeger een regenjassenfabriek. In de 70-er jaren werd het pand gekraakt door kunstenaars en hippies die er diverse activiteiten ontplooiden. Kenmerkend voor deze periode is de kuil in de dansvloer, de dansvloer lag verzonken ten opzichte van de rest van de vloer. Dit zorgde voor een bijzondere sfeer in de begindagen van Simplon.

De 80-er jaren kenmerken zich door de sterke opmars van de punkrock muziek. Simplon werd de thuisbasis van de bekende Nederlandse punkband de Boegies. De groei van de punkmuziek ging gepaard met een toename in aantallen vrijwilligers die actief zijn bij Simplon. Simplons vrijwilligers namen diverse functies op zich, van licht- en geluidstechnici tot vormgevers. Simplon begon in deze periode tevens met het uitbaten van een bar, een eethuis en een filmhuis, allemaal aan het Boterdiep. Halverwege de 80-er jaren besloot de gemeente Groningen de regels voor concerten te verruimen om meer muziek in de kroegen te krijgen om zodoende de rust op straat te doen toenemen. Deze beslissing zorgde voor een groei in de bandjescultuur in Groningen. Door deze andere rol van de gemeente kwam er ook meer samenwerking tussen Simplon en de afdeling cultuur van de gemeente. Het resultaat was dat de stichting Simplon het pand ging huren en dat Simplon de nadruk op haar culturele functie ging leggen. De bar en het eethuis werden minder belangrijk. Rondom Simplon waren nu een klein aantal betaalde medewerkers en een honderdtal vrijwilligers actief.

Begin jaren 90 kwam Simplon onder druk te staan, de gemeente dreigde de steun aan Simplon op te zeggen. Men vond namelijk dat Simplon en Vera teveel op elkaar leken. Uiteindelijk kreeg Simplon toch financiële steun van de gemeente. Via de gemeente werd een jongerenhotel en een fitnessruimte aan de activiteiten van Simplon toegevoegd. Ook kwamen er via de gemeente nieuwe medewerkers naar Simplon. Vanuit de vrijwilligers van Simplon ontstaan diverse veelal kleine creatieve bedrijfjes.

In 1993 zorgde de nieuwe milieuwet voor meer problemen voor Simplon (en andere cafés en poppodia). Hoge decibels werden aan banden gelegd en kleine eventuele overlast werd met

zero-tolerance beleid vanuit de gemeente tegengegaan. Dit zorgde voor afgelastingen van concerten en dance avonden wat weer resulteerde in afnemende bezoekersaantallen en derhalve lagere omzetten en toenemende financiële problemen. De gemeente dreigde weer de steun aan Simplon op te zeggen. Een charmeoffensief van de medewerkers van Simplon zorgde er echter voor dat Simplon bleef bestaan. Door diverse activiteiten zag de gemeente in dat Simplon bestaansrecht had en een culturele functie vervulde. De geldkraan bleef open, er kwam een nieuw bestuur en Simplon zou verbouwd worden om aan de geluidseisen van deze milieuwet te voldoen. In 1997 is de verbouwing afgerond, men wilde een nieuwe frisse start en bracht het aandeel medewerkers terug van 150 naar ongeveer 50 personen. Veel kennis en knowhow is hier verloren gegaan. Men wilde meer fris bloed in de organisatie krijgen. De focus kwam op het podium te liggen en minder op de ondersteunende activiteiten.

In 2002 werd de capaciteit van Simplon uitgebreid. De grote zaal ging van 300 naar 400 personen, de eerste verdieping kreeg een kleine zaal, café en chill-ruimte, goed voor 200 personen. Begin 2002 werd Simplon heropend, Simplon kreeg een nieuw bestuur en directie, de vrijwilligers verdwenen veelal en maakten plaats voor uitzendkrachten. Simplon vestigde haar aandacht meer en meer op de muziek en jongeren en de naam werd veranderd in Jongerencultuurpodium. In 2003 dreigde Simplon weer financieel gekort te worden door het onvoldoende bereiken van de vmbo-doelgroep, een eis uit de afdeling Welzijn van de gemeente. De gemeenteraad redde Simplon van de ondergang en in 2005-2006 werd Simplon ondergebracht bij de afdeling Cultuur van de gemeente. In 2006 werd er weer gereorganiseerd en werd de naam veranderd in Poppodium Simplon, er kwam een nieuw bestuur en Simplon beschikte weer over vrijwilligers. Directeur Nauta ging tevens met andere podia in de stad om de tafel zitten om elkaar te versterken en niet zozeer te beconcurreren (3voor12, 2007). De gemeente is in 2007 Simplon bijgesprongen (Gemeente Groningen, 2007) door middel van een financiële injectie om de groter dan verwachte kosten van de reorganisatie te dekken. De zelfstandige programmering van Simplon zorgde voor toenemende aandacht voor dance, hip hop en urban naast pop, punk, rock en metal. Deze aandachtspunten zorgen voor een toename in publiek en omzet. Simplon programmeert meestal drie avonden per week muziek, donderdag tot en met zaterdagavond. Alleen in de zomervakantie staken deze activiteiten even. Simplon heeft zich zo gedurende de jaren gevestigd als onderdeel van de Groningse muzieksce­ne en is recent genomineerd voor de titel beste poppodium door de Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (Simplon 2010).

2.6.2 Vera

Vera is oorspronkelijk een debatvereniging, opgericht op 14 februari 1899. De officiële naam luidt Corpus Studiosorum Reformatum Groningae 'Veri Et Recti Amici' (ware en oprechte vrienden), of Vera. Vorming en vriendschap stond centraal bij de vereniging. Later sloot het zich aan bij een unie van Nederlandse gereformeerde studentenverenigingen. In 1947 ontving het zelfs een Koninklijke erkenning. Het gereformeerde karakter van Vera werd langzaam in twijfel gebracht, maar Vera bleef bestaan. In 1970 konden ook hbo-studenten Vera bezoeken en in 1974 werd het door openstelling voor niet-studenten een open jongeren vereniging. Het nieuwe open karakter van Vera zorgde voor een nieuwe blik naar de rest van de wereld. Vera bleef echter redelijk gesloten voor buitenstaanders, het was niet de bedoeling dat zomaar iedereen er nu ineens bij kwam. In deze periode waren twee begrippen belangrijk voor Vera, namelijk politiek en cultuur. Deze open jongerenvereniging begon met het organiseren van concerten, hiermee kreeg Vera naast de contributie nog een inkomstenbron. In de jaren 70 ging de punkrock aan Vera voorbij, in Simplon zaten de punkers, bij Vera de “hippies”. De gemeente van Groningen kon niet meer om de nieuwe status van Vera heen.

Vera bood film, theater, muziek, politieke discussieavonden en ruimte voor actiegroepen. In 1976 kwamen zodoende de eerste gemeentelijke subsidiegelden binnen.

De 80-er jaren brachten onrust binnen Vera, de groep die politiek de belangrijkste functie van Vera vond, stond tegenover de cultuurgroep. Deze wilde een zo'n goed mogelijk programma van concerten, films en theater bieden. Geleid door programmeur Peter Weening werd Vera een meer "down to earth" organisatie. Weening zorgde voor een meer underground programmering, de nadruk verschoof van pop naar rockmuziek. In deze jaren was er ook de nodige onrust bij Vera, drugsgebruik(ers) zorgden voor problemen. Vera stelde zelfs een huisdealer aan hetgeen de onrust zou moeten indammen. In 1985 was er een bestuurlijke crisis, de gedachten van de oorspronkelijke jongerencentrum-gedachte botste met de meer praktische en professionele instelling van de jaren 80. Dit leidde tot een stemming in de ALV van Vera, Weening won deze machtsstrijd door zijn achterban van muzikkliefhebbers. Het gevolg was dat de groep politiek aanhangers verdween van het toneel, zo ook de huisdealer. Dit leidde in 1986 tot de huidige verenigingsvorm van poppodium, er kwam nieuw beleid met een intensieve muzikale programmering

In 1991 was de gemeente van plan de subsidie stop te zetten, aangezien ze vonden dat Vera geen sociaal-cultureel werk leverde. Een publiciteitsoffensief met stickers tot in Amsterdam zorgde ervoor dat de subsidie bleef.

In 1997 werd Vera verbouwd, reden hiervoor was de nieuwe milieuwetgeving, die net als bij Simplon dus tot verbouwing van het pand leidde. De geluidsisolatie moest worden aangepast en Vera werd als een van de eerste podia in die tijd verbouwd om aan de nieuwe milieueisen te voldoen (Vreeke en Van Dalen 2008, p. 51). In Vera zijn er meestal minstens 3 of 4 concerten per week. Vera beschikt over een grote zaal met een capaciteit van 500 man. Naast de grote zaal is er nog de Kelderbar waar plaats is voor 80 man, meestal treden hier nationale of lokale bands op die hopen op een doorbraak naar de grote zaal van Vera. Ook wordt er een bioscoopavond gehouden in Vera, vaak 1x per week, de Vera Zienema, waar meestal filmhuis- of derde-circuitfilms worden vertoond. Op zaterdag is er de algemene dansavond, de swingavond waar Vera dj's hun muziek draaien. Vera organiseert vaak 5 activiteiten per week, soms zelfs meer. Dit varieert van filmavonden tot concerten.

Naast deze activiteiten geeft Vera ook de Vera-krant uit. Dit krantje wordt door de medewerkers van Vera gemaakt en gedrukt in een oplage van bijna 2500, is gratis af te halen bij de Vera en bij diverse platen- en cd-winkels in Groningen. Het bevat voornamelijk informatie over de optredens die plaatsvinden bij Vera. Naast deze informatie staan er cd-recensies in, een strip en de Vera Trash That Beat hitlijst (Poparchief Groningen 2009) Kenmerkend voor Vera zijn ook de unieke posters die voor elk concert gemaakt worden, deze vinden gretige aftrek na concerten. Een aantal van deze posters is in 2007 ook in een boek gebundeld "Rockin on Paper". Hier uit quote ik: "Het politieke en maatschappijkritische verleden van Vera gloeit nog steeds door in de eigenzinnige keuzes van de club. Onafhankelijkheid. Verzet tegen commercie. Steun aan de underground. Dat is geen passief amusement. Dat is het vuur van Vera." (Duuren, 2006, p. 33) Kortom een ondernemende "Club for the International Pop Underground", zoals Vera haarzelf noemt (Vera, 2010 & Duuren, 2006).

Hoofdstuk 3: Theoretisch kader, de plek en plekbinding

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de wetenschappelijk literatuur gebruikt om te verduidelijken en verantwoorden hoe men antwoord kan krijgen op de onderzoeksvragen. Hoe meet je dat mensen zich verbonden voelen met een poppodium? In de literatuur is dit namelijk niet eerder gedaan, er zijn wel vergelijkbare onderzoeken gedaan bijvoorbeeld naar de binding die mensen voelen met hun woonstad of regio. Hier is dus het schaalniveau anders. In dit onderzoek is deze binding van mens tot plek geoperationaliseerd door de begrippen “place attachment” en “place identity” zoals Hidalgo en Hernández (2007, p. 310) deze gebruiken.

3.2 De plek

Volgens Low en Altman (1992, p. 7) is een plek meer dan alleen zijn fysieke omgeving; *“places are repositories and contexts within which interpersonal, community and cultural relationships occur, and it is to those social relationships, not just to place qua place, to which people are attached.”* Een veelvoud van relaties komt dus samen op de plek en het denken over mens-omgeving relaties beslaat niet alleen de fysieke wereld maar ook de sociale. *“Place as a meeting-place, the location of the intersections of particular bundles of activity spaces, of connections and interrelations, of influences and movements.”* (Massey 1995, p. 59) De plek is dus een veel bevattend begrip.

Mensen voelen zich wellicht verbonden met de medebezoekers van het podium bij het samen genieten van de muziek en sfeer. Het hebben van dezelfde muzikale smaak kan bindend werken, samen beleeft men het concert. Naast een relatie met de plek te hebben, gaan bezoekers dus ook relaties met medebezoekers aan, denk hierbij aan de sociale relaties die men op de plek aangaat met elkaar. Aan dit sociale aspect wordt ook aandacht besteed. Er kunnen ook andere processen plaatsvinden op een plek. Bijvoorbeeld wanneer meerdere groepen op hetzelfde gebied een claim leggen kun je spreken van contestation. *“Places are subject to contestation and negotiation between different cultures and lifestyles.”* (Holloway en Hubbard, 2001, p. 14) en: *“People ascribe identities to an area, they are a social construct. Different people and/or institutions have different interests in the area and may proclaim different identities. These areas are therefore subjected to processes of contestation.”* (Groote et al. , p.2) Verschillende mensen met verschillende meningen en opvattingen projecteren hun belangen in de ruimte en komen tot samenwerking of botsingen, dit proces speelt zich constant af (Jess 2005, p. 172). Bij het claimen van ruimte heeft Storey (2001, p. 1) het over een territorium *“Territory refers to a portion of geographic space which is claimed or occupied by a person or group of persons or by an institution. It is thus an area of bounded space.”* Storey voegt dus toe dat het gebied onderhevig aan machtsclaims duidelijk begrensd is. Rose (1995) zegt hierover: *“Territoriality, a claim to control people by controlling an area. Those who belong to a particular place are distinguished from those who do not. Social power is relevant to all kinds of senses of place.”* (Rose 1995, p. 100) Het podium is een duidelijk afgebakende plek, waarvoor men aan een zekere leeftijdsgrens moet voldoen alsmede een kaartje kunnen kopen om naar binnen te mogen. Naast het bij de plek horen is er ook een proces dat ervoor zorgt dat een groep juist niet bij de plek hoort.

Een bepaalde groep maakt gebruik van de ruimte in het podium op verschillende tijdstippen. Zij claimen dan de ruimte voor zichzelf, een tijdelijke claim, een tijdelijk eigen territorium. Het is niet onwaarschijnlijk dat een bepaalde groep tijdens deze avond buiten de boot valt, tieners die niet aan de minimum leeftijdsgrens voldoen zullen niet naar het concert kunnen,

terwijl zij misschien graag ook de ruimte zouden willen claimen voor zichzelf. Wellicht werkt het samen in dezelfde ruimte zijn ook als sociaal bindmiddel, zij die er bij zijn tegen zij die elders zijn. Dit zou men kunnen zien als een vorm van Saïds “Othering”, waarbij men zich tegen een andere groep identificeert. Saïd kwam met de term the “Other” voor de Oriënt, volgens de theorie zien de westerlingen mythe van de Oriënt als een contrast met het Westen. We can suggest here that exclusionary accounts about who belongs in a place and who does not are made through the construction of Others (Rose 1995, p. 104). Dit wij – zij denken zorgt voor een duidelijke scheiding tussen groepen mensen. Wellicht zien de bezoekers van Simplon zichzelf als duidelijke other vergeleken met de Vera bezoekers. Vroeger was er waarschijnlijk een grotere mate van othering, toen Simplon uit krakers bestond en Vera een besloten studentenvereniging was. Om naar Vera te gaan moest men lid zijn van de vereniging. Tegenwoordig moet men slechts aan de minimum leeftijdsgrens voldoen en een kaartje voor het concert kopen om naar binnen te mogen. Wellicht zijn beide podia contested area’s door verschillende groepen bezoekers, die hun eigen claims in de ruimte maken. Waarschijnlijk is het dat dit vroeger sterker speelde. Wellicht speelt het nu nog als men de leeftijd van de bezoeker in acht neemt. Simplon weet een groot aantal jonge scholieren aan zich te binden, Vera heeft juist een ouder publiek. Jongeren zijn vaak op zoek naar een eigen plek waar zij ontsnappen aan de blik van ouders (Haartsen en Strijker, 2010, p. 163), wellicht kunnen zij deze vinden in het podium. Dit kan betekenen dat de podia contested area’s zijn, er worden machtclaims op de plek gedaan en er wordt afgezet tegen een andere groep die men er niet vindt thuishoren. Wellicht is er sprake van deze conflicterende claims door groepen jongeren en het andere publiek.

3.3 Plekbinding

Om te weten te komen wat de poppodia betekenen voor mensen zal er worden gekeken naar de band en relaties die de mens aangaat met de plek (het poppodium). Er zijn eigenlijk meerdere begrippen in de geografie die ingaan op de relatie tussen mens en plek. Deze begrippen en vooral de definities van die begrippen zijn niet eenduidig, de literatuur spreekt zeer verschillend over dezelfde begrippen. Het is hierom lastig om iets algemeen over deze begrippen die over de mens-plek relatie gaan, te concluderen. Ook de schaal waarop deze relatie werkt is niet altijd dezelfde, deze kan verschillen, van een zeer kleine schaal zoals een kamer thuis tot een grotere schaal zoals een land. Naast de schaal kan ook de functie van de plek anders zijn, bijvoorbeeld het huis, de wijk of een plek om te ontspannen (Hidalgo en Hernández 2001, p. 274).

Het denken over mens-plek relaties en de bijbehorende begrippen zorgen niet voor een eenduidig afgebakend geheel. Jorgensen en Stedman (2006) spreken wel van meervoudige dimensies van sense of place. Meerdere gedachten over hetzelfde onderwerp, de mens-plek relatie. Deze dimensies bestaan volgens Jorgensen en Stedman uit een drietal begrippen. Namelijk de place identity, de place attachment en de place dependence. Met de place identity worden plaats specifieke denkbeelden over de plek bedoeld, de place attachment betreft de emotie en de place dependence de zogenaamde behavioural commitments, de plek die het realiseren van bepaalde doelen faciliteert. Bij deze meervoudige dimensies van de sense of place is place attachment dus een dimensie van de term sense of place. Wanneer men de sense of place ziet als een algemene houding ten opzichte van de plek, dan lijkt de empirie te suggereren dat bij de sense of place de emotie of affecten een grotere rol spelen dan de andere twee dimensies (de denkbeelden en het realiseren van doelen) (Jorgensen en Stedman 2006, p. 317). De emotie is dus belangrijk als het op de analyse van mens-plek relaties aankomt. Volgens Holloway en Hubbard (2001, p. 74) betekent sense of place “*a sense of place relies on the individual, with places becoming significant places for them alone. To develop a sense*

of place requires that one knows the place intimately and reacts to it emotionally” In dit begrip zitten zowel het kennen van de plek als de emotionele relatie tussen mens en plek beklonken. “Sense of place must be understood into a wider social context. Sense of place may be very personal, they are not merely the result of one individual’s feelings and meanings; rather, such feelings and meanings are shaped in large part by the social, cultural and economic circumstances in which individuals find themselves.” (Rose 1995, p. 89) Naast de individuele (emotionele) betekenis van sense of place, speelt het dus ook op een bredere schaal van sociale context, hier aangegeven door Rose.

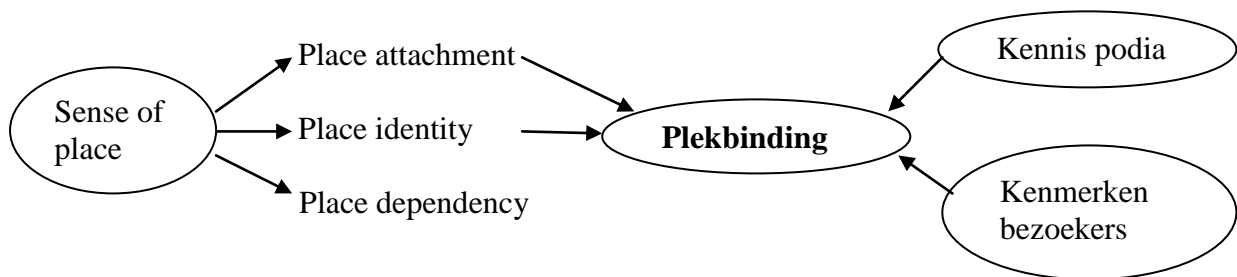
In dit onderzoek ben ik met name geïnteresseerd in de relaties die de mens aangaat met de plek het poppodium. Hidalgo en Hernández et al (2007, p. 310) spreken over twee andere begrippen die de relatie mens-plek aangaat, namelijk de place attachment en place identity. Zij suggereren dat het twee begrippen zijn die enigszins in elkaars verlengde liggen. “*Place attachment is an affective bond that people establish with specific areas where they prefer to remain and where they feel comfortable and safe. Place identity, however, has been defined as a component of personal identity, a process by which, through interaction with places, people describe themselves in terms of belonging to a specific place*”. Zij suggereren dat er eerst een binding plaatsvindt tussen mens en plek waar men zich veilig en vertrouwd voelt, deze noemen zij place attachment. Wanneer er een langere interactie plaatsvindt kan deze uitgroeien tot het opnemen van de plek binnen de eigen persoonlijke identiteit, dit wordt dan de place identity genoemd. Er zijn dus twee verschillende begrippen die beide een relatie met de plek uitbeelden. Uit hun onderzoek (Hidalgo en Hernández et al 2007, p. 317) blijkt verder dat mensen die langer ergens wonen significant sterkere banden met plekken aangaan dan mensen die er nog niet zo lang wonen. Deze trend zie je terug in zowel de place attachment als de place identity. In deze scriptie zal ik de relatie van de bezoeker met het podium (of plek) uitdrukken in termen zoals Hidalgo en Hernández hebben toegepast, namelijk de begrippen place attachment en place identity. Gevoelens van zich prettig en veilig voelen tot het toebehoren aan het podium, zullen sentimenten zijn waarvan de podiumdirectie graag willen dat hun bezoekers die hebben. Place attachment suggereert dat het gesepareerd zijn van de plek gepaard gaat met hebben van gevoelens van “grief” (Logtmeijer 2006, p. 17). Een bezoeker die het podium mist is waarschijnlijk geneigd om eerder terug te komen naar het podium. De directie van het podium zou deze bezoeker graag weer verwelkomen. Hidalgo en Hernández ondervonden uit hun onderzoek (2007) dat er tevens een relatie bestaat tussen de mate van binding en het gegeven een oorspronkelijke bewoner te zijn of een immigrant. Zij kwamen erachter dat oorspronkelijke bewoners significant sterkere relaties met plekken toonden dan immigranten. Dit geldt voor beide onderscheiden componenten van binding (place attachment en place identity). In dit onderzoek zal daarom ook gekeken worden naar de woonplaats van de respondent. Er zal onderscheid gemaakt worden tussen het al langer woonachtig zijn in dezelfde stad als het podium, of het woonachtig zijn buiten de stad. De kans dat binding van mens tot plek plaatsvindt is logischerwijs sterker bij herhaaldelijke blootstelling aan dezelfde plek. In dit onderzoek is dat gemeten door de bezoekfrequentie van de podiumbezoeker. Deze relaties met een plek vonden op verschillende schaalniveaus plaats bij Hidalgo en Hernández, in mijn onderzoek zijn er eigenlijk twee plekken met vergelijkbare schaalniveaus, de poppodia Simplon en Vera.

“Identity is how we make sense of ourselves. The meanings given to a place may be so strong that they become a central part of the identity of the people experiencing them. Identity has some specific connotations. It refers to lived experiences and all the subjective feelings associated with everyday consciousness, but it also suggests that such experiences and feelings are embedded in wider sets of social relations.” (Rose 1995, p. 88) Naast place

attachment en identity zijn er dus ook sociale relaties die een rol spelen bij de vorming van onze identity. In dit onderzoek komt dan ook terug of de bezoekers zich verbonden met elkaar voelen (sociaal aspect). “People also establish their sense of place and of who they are by contrasting themselves with somewhere they feel is very different from them.” (Rose 1995, p. 92) en “An awareness of cultural difference may encourage a sense of place to develop. They argue that different groups in a society may notice their differences from other groups and want to mark that difference, and that one of the ways in which they do that is by claiming that they belong to a particular place to which other groups do not belong. A sense of place can be a way of establishing a difference between one group and another.” (Rose 1995, p. 99) Naast het identificeren met een bepaalde groep (bijvoorbeeld de medebezoekers) kan het zijn dat men zich juist tegen een bepaalde andere groep afzet. In dit onderzoek zal ook aandacht zijn voor dit proces. Rose maakt hier onderscheid tussen “identifying with” (positief, gevoel van belonging met een plek), “identifying against” (afzetten tegen een andere groep) of “not identifying” (het laat je koud).

In hoofdstuk 7 zal geanalyseerd worden in hoeverre de plekbinding plaatsvindt en welke variabelen hier nog meer van invloed op zijn. Er wordt van uitgegaan dat de variabelen die plekbinding weergeven afhankelijk zijn van de onafhankelijke variabelen. Een onafhankelijke variabele wordt geacht de afhankelijke variabele te beïnvloeden (Norušis, 2004, p. 143). In hoofdstuk 7 zal gekeken worden of bijvoorbeeld de sekse invloed heeft op de mate van identificatie met het podium. Naast de sekse wordt voor nog een aantal andere onafhankelijke variabelen getoetst of zij plekbinding significant beïnvloeden. Zoals hierboven beschreven is kan een lange interactie voor meer plekbinding zorgen, in dit onderzoek is de invloed getoetst van de bezoeksfrequentie variabele op de plekbinding. Er blijkt een significante invloed te zijn (zie verder hoofdstuk 7). Zie hier nog het figuur Conceptueel model voor de weergave van de context waarin plekbinding verkeert. Achter de begrippen schuilen variabelen waarvan de invloed op plekbinding getoetst zal worden.

Figuur 1: Conceptueel model.

Hoofdstuk 4: Methode

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zullen de methoden beschreven staan die in dit onderzoek gebruikt worden. Er wordt duidelijk hoe het onderzoek is uitgevoerd en wat de respons is gebleken. De verantwoording van het onderzoek wordt in dit hoofdstuk behandeld.

4.2 Kwantitatief onderzoek

In dit onderzoek is met behulp van de analyse van data geprobeerd meer duidelijkheid omtrent de werkelijkheid te creëren. Er zijn volgens Stewart Fotheringham (2005, p. 193) vier hoofdredenen om data analyse toe te passen, namelijk:

1 “ To summarise large amounts of data through descriptive statistics.”

2 “ To explore data through visualization.”

3 “ To infer aspects of the population from samples or processes from observations.”

4 “ To develop models of the real world.”

Deze hoofdredenen worden in dit onderzoek toegepast, zij worden toegepast in hoofdstukken vijf en zes. Vervolgens zegt Fotheringham “The analysis of numerical data can be an extremely valuable constituent of geographical research. It drives data collection and data presentation and it provides a powerful framework within which our understanding of spatial processes can be tested and developed.” (2005, p. 205). Ik heb data analyse toegepast om deze “spatial processes” beter te kunnen begrijpen, hier vooral om het begrip plekbinding te analyseren. Via het houden van enquêtes bij de poppodia heb ik data opgebouwd en deze is vervolgens aan analyse onderworpen. In totaal heb ik 512 enquêtes afgenomen onder de podiumbezoekers.

4.3 Handelswijze

Ik heb de enquête afgenomen tijdens diverse concerten in de podia, hierbij heb ik voor het concert de bezoekers buiten of in de gang benaderd om mee te werken aan het onderzoek. Tijdens het concert heb ik wegens ethische redenen geen bezoekers benaderd. Met uitzondering van de drum and bass avonden, hierbij heb ik wel geënquêteerd tijdens de concerten, echter niet in de zalen maar in de gang om niet tijdens de muziek te storen. Mijn ervaring is dat bijna elk persoon die ik om medewerking vroeg ook zijn of haar medewerking ook verleende aan het onderzoek. Dit ongeacht de sekse, leeftijd of andere kenmerken van de bezoeker. Als de bezoeker een medewerker van het podium is, mocht deze persoon de enquête invullen mits hij of zij niet aan het werk was op dat moment en dus in de vrije tijd het podium bezocht. Zodoende heb ik alleen echte bezoekers in mijn data gekregen.

4.4 De concerten

Omdat bij de podia een zeer divers aanbod in muziekstijlen wordt geserveerd heb ik een zo divers mogelijke keuze uit de optredens gekozen. Dit om een zo groot mogelijke representatieve respons van de poppodium bezoeker te krijgen. Zodoende heb ik op diverse avonden de enquête afgenomen. Verschillende muziekstromen zijn vertegenwoordigd, van metal tot singer/songwriter om tot een zo divers mogelijke responsgroep te komen. Ook is er geprobeerd de avonden per podium op elkaar af te stemmen. Hiermee bedoel ik dat bij beide podia gitaarmuziek aan de orde komt, evenals elektronische muziek met de drum and bass

avonden. Deze afstemming is niet heel hard aangezien er zoveel diverse muzieksoorten bij de podia aan het bod komt.

Bij Simplon is er geënquêteerd bij de volgende avonden:

- **Perron Simplon**, de avond voor lokaal muzikaal talent, om nieuwe muziek te ontdekken in de kleine zaal. Deze keer speelden Padonnus (een experimentele mix van electro/punk/pop/rock naar de grillige binnenwereld van de mens. Met video-performance) Trip to Dover (energieke rock met synthesizer en vrouwelijke vocalen) en Children of 9 (een band uit Leeuwarden die zijn kracht put uit de diverse achtergronden van de leden, dance, metal, progressieve rock en klassieke muziek. Emotionele muziek met een rauw randje).(Simplon 2009)
- **Fakkelbrigade** in de grote zaal, een Nederlandse hiphopgroep ontstaan na het stoppen van het succesvolle Opgezwolle. De rappers Rico Sticks en Typhoon werken samen met Jamera n A.R.T. tot een nieuw collectief, zij brengen een frisse mix van stijlen met de vertrouwde sound van de Zwolse rappers. Materiaal van het eerste album “Colucci Era” zal vertolkt worden met veel energie, plezier, liefde passie en eenheid. Support is er van Nzovoort. (Simplon 2009)
- **Simplons Machtig**, de drum and bass avond in de grote zaal. Met dj-sets van TC, Xample, Noisia en Fre4knc. Machtig is een samenwerking tussen de Groningse producers van Noisia en Simplon, die de Drum and Bass een warm hart toedragen in Simplon. Naast Noisa treed onder andere TC op met zijn frisse producties voor D-Style records, dit opkomende talent had samen met MC Jakes een hit met het nummer “Deep”. (Simplon 2009)
- **Benjamin Winter**, grote zaal. Deze singer/songwriter brengt gevoelige liefdesliedjes tot rockende indie. Hij trad al op in diverse zalen in Nederland en de support neemt Inge van Calkar voor haar rekening. (Simplon 2009)
- **The Sheer**, grote zaal. Dit is een Nederlandse band die al optrad op Pinkpop en Lowlands, ook scoorden ze hits met “Right now” en “Something to say”, zij zitten in de pop/rock hoek. Dit is voorlopig een van de laatste optredens van de band aangezien een bandlid geopereerd gaat worden. Support is er van ook een Nederlandse band, namelijk Swelter die rock en indie muziek brengen.

(bron: website Simplon 2009, en eigen ervaringen tijdens de avonden)

Bij Vera heb ik de volgende 5 avonden bezocht, allemaal in de grote zaal:

- **Obits**, deze band is afkomstig uit Brooklyn en maakt garagerock gemixed met indierock. De leden hebben al in andere bandjes gespeeld voordat ze samen kwamen in Obits. Ze maken hun muziek met melodie en rammelende gitaarlijnen en blijven een energieke show leveren. Zij hebben net het volledige album “I blame you” uit en doen Vera aan in hun korte Europese tour. (Vera 2009)
- **Burnt By The Sun**, brengen metalcore/hardcore muziek ten tonele. Ze zijn afkomstig uit New Jersey in de VS. In het verleden uiteengevallen maar nu weer bijelkaar. De muziek kent snelle grooves met tempowisselingen en walsende ritmes. Waarschijnlijk stopt de band al na deze tour maar desalniettemin werd het een goede show. (Vera 2009)
- **Friska Viljor** is een band die een heel ander genre beoefend. Zij maken vrolijke indierock/pop en zijn afkomstig uit Zweden. Veelal vrolijke nummers en mooie popliedjes komen van het podium af, soms neigen ze naar folk en dan weer meer naar electro of rock. De band is ontstaan wegens het samenkomen van twee leden die weemoedig waren geworden door het stuk lopen van hun relaties, samen storten ze

zich onder andere in de muziek. Dit had Friska Viljor tot resultaat, het werd een vrolijk avondje muziek. (Vera 2009)

- Vera kent ook haar eigen drum and bass- avond deze heet **Break-Fast** en wordt goed bezocht. DJs waren Breakage, Data, Mindmapper, Fre4knc en Mc Mush. Break-Fast brengt DnB in vele smaken, veel nieuwe stromingen worden gebracht in Vera. Breakage uit Londen concentreert zich op drumfunk en diepe dub sounds. Data zorgt voor meer ambience, groove, minimalisme en heeft een drift tot experimenteren. Nederland werd ook vertegenwoordigd door Mindmapper uit Eindhoven en Fre4knc van de Break-Fast crew. (Vera 2009)
- **C-mon & Kypski** is een Nederlandse band uit Utrecht. Ze zijn erg divers in hun muziek, het is funky, soms rock dan weer meer hiphop of polka. Hun roots liggen in de hiphop maar ze wilden meer experimenteren en dat leidde tot de diverse stijlen die C-mon and Kypski hanteren. Ze hebben al opgetreden op diverse festivals, het Eurosonic/Noorderslag, Lowlands, Pinkpop en North Sea Jazz tevens waren ze te gast bij de tv-show “De Wereld Draait Door”. Zelfs zat hun muziek in een cola commercial. Kortom een frisse spannende Nederlandse band.

(bron website Vera 2009, en eigen ervaringen tijdens de avonden)

4.5 De respondenten

Allereerst de verdeling van de bezoekers die meewerkten aan de enquête verdeeld over de verschillende avonden (zie tabel 1). Voor een overzicht van de enquête verwijst ik u naar bijlage A, achteraan dit document.

Tabel 1: Respons per avond.

Podium	Concert	Aantal	Podium	Concert	Aantal
<i>Simplon</i>	Perron	32	<i>Vera</i>	Obits	37
	Fakkelfbrigade	55		Burnt by the Sun	38
	Machtig	66		Friska Viljor	50
	Benjamin Winter	32		Break-Fast	84
	The Sheer	58		Cmon and Kypski	60
Totaal		243			269

Opvallend bij deze verdeling is dat de drum and bass avonden (respectievelijk Machtig en Break-Fast) het hoogste aantal cases kennen. Er zijn hier wel een aantal verklaringen voor te vinden, ten eerste kennen deze avonden een relatief hoger bezoekersaantal wat leidde tot meer ingevulde enquêtes. Ten tweede lijkt er een mindere drang te zijn om het hele programma te volgen, gedurende de hele avond stromen de bezoekers binnen om naar de verschillende dj-sets te luisteren. Bij een concert ziet men toch dat men voor de headliner of bij het voorprogramma binnen wil zijn. Tijdens het concert zijn de bezoekers niet gevraagd om de enquête in te vullen om zodoende niet te storen. Tijdens de Drum and Bass avonden zijn er ook veel bezoekers die even de rustigere gang of café bezoeken, op deze plekken kon ik zodoende de hele nacht blijven enquêteren wat tot het hoge aandeel zorgt bij analyse van de verschillende avonden. Deze feesten duren tevens langer dan een concertavond waardoor er meer tijd was om de bezoekers te vragen om de enquête in te vullen. Een andere tendens die logischerwijs wel opgaat is dat hoe drukker de avond is hoe meer respons er op de enquêtes was.

4.6 De enquête

De gehele enquête is te vinden achteraan dit document in de bijlage.

In de enquête stonden 7 stellingen betreffende de “binding”. Deze stellingen zijn gemaakt aan de hand van de theorie zoals beschreven in hoofdstuk 3. De stellingen zijn als volgt:

Stelling 1: Ik voel mij verbonden met Simplon/Vera.

Stelling 2: Ik voel mij verbonden met mijn medebezoekers.

Stelling 3: Als ik een periode Simplon/Vera niet bezocht heb, wil ik dat erg graag snel weer doen.

Stelling 4: Ik voel me thuis in Simplon/Vera.

Stelling 5: Simplon/Vera is mijn favoriete poppodium.

Stelling 6: Ik identificeer mij met Simplon/Vera.

Stelling 7: Simplon/Vera is onderdeel van mijn eigen identiteit.

Deze stellingen zijn opgesteld in een zogenaamde Likert-schaal. Dat wil zeggen dat de respondent als volgt kon antwoorden op de stellingen:

- helemaal oneens
- oneens
- neutraal
- eens
- helemaal eens .

Deze antwoordmethode zorgt ervoor dat de antwoorden een ordinale schaal kennen. Er zijn verschillen van orde tussen de antwoorden maar hoeveel dit precies is, is niet te zeggen. De antwoorden zijn gecodeerd van 1 tot en met 5, waarbij 1 helemaal oneens is en 5 helemaal eens is. De stellingen zijn zo geformuleerd, dat gesteld kan worden dat hoe hoger de binding is, hoe hoger het antwoord op de schaal zal zijn (dichter bij 5). De onafhankelijke variabele omgeving is gecodeerd met een 1 voor Simplon en een 0 voor Vera. Dan is er nog de onafhankelijke variabele sekse, 1 voor Mannen en 2 voor Vrouwen. De onafhankelijke variabele herkomst, 1 voor een “stadjer” en 0 voor een “ommelander”. De frequentie van het aantal bezoeken aan het podium per jaar, is weergegeven in de variabele bezoekfrequentie:

1= eerste bezoek

2= langer dan een jaar geleden

3= 1x per jaar

4= 2x per jaar

5= 3x per jaar

6= 4x per jaar

7= 5x per jaar

8= 6x per jaar

9= 7 t/m 12 x per jaar

10= meer dan 12x per jaar

4.7 Principale componenten analyse

Volgens de theorie (zie hoofdstuk 3) kan gesteld worden dat dat plekbinding onder te verdelen is in “place attachment” en “place identity”. Aangezien plekken ook ontmoetingsplekken zijn is ook de variabele “sociaal aspect” ingevoerd. Ik heb gevraagd of de bezoeker zich verbonden voelt met zijn of haar medebezoekers. Wederom met een Likert-schaal. Het zou kunnen zijn dat deze variabelen onderling verband houden, ze omvatten allen het begrip binding. Om te kijken of dergelijke relaties voorkomen en of het geoorloofd is om de 7 stellingen onder te verdelen in de componenten “place attachment” “place identity” en “sociaal aspect” heb ik de principale componenten analyse toegepast. Deze analyse onderzoekt de correlaties tussen de variabelen en kan laten zien of bepaalde variabelen samen te clusteren zijn door hun sterke onderlinge correlaties. Als zij clusteren door hun sterke onderlinge correlatie kun je spreken van het ontstaan van een nieuwe variabele. Bij deze clustering kan men dus tot een vermindering van het aantal variabelen komen ten opzichte dan waarmee men begonnen is. Het komen tot clusters (of componenten) via de principale componenten analyse staat wel open voor de interpretatie van de onderzoeker. Als steekproefgrootte wordt een sample size van 300 geadviseerd (Field, 2005, p. 640) aangezien in kleine steekproeven de correlatiecoëfficiënten waarschijnlijk sterker fluctueren dan bij grote samples. Ook kan men de Kaiser-Meyer-Olkin toets doen om te kijken of de steekproef groot genoeg is zodat de analyse verantwoord is. Hierbij ligt die KMO-waarde tussen de 0 en 1, waarbij geldt dat waarden tussen de 0,8 en 0,9 als “great” worden gezien en waarden tenminste 0,5 moeten zijn gepasseerd (Field 2005, p. 640, p. 642). De KMO-waarde die ik krijg is 0.874 dus kan aangenomen worden dat mijn sample size groot genoeg is om de principale componenten analyse met vertrouwen toe te mogen passen.

Om de uitkomst van de principale componenten analyse zo duidelijk mogelijk te maken, heb ik ervoor gekozen om rotatie toe te passen. Rotatie zorgt ervoor dat de uitkomsten van de analyse beter te interpreteren zijn (Field 2005, p. 634). De theorie beschouwt place attachment, identity en sociaal aspect als aparte onafhankelijke fenomenen (zie hoofdstuk 3.3). Daarom heb ik als rotatie mechanisme de orthogonale rotatie toegepast, deze houdt de factoren (of componenten) onafhankelijk van elkaar terwijl de scores beter interpreteerbaar worden. De interpretatie van de onderzoeker is hier dus van invloed. Men zou ook kunnen veronderstellen dat de bindings-componenten wel correleren met elkaar en zodoende voor een andere rotatie kiezen (een oblique rotation), met andere uitkomsten als resultaat. Als orthogonale rotatie heb ik de Quartimax variant gebruikt. Deze zorgt voor een grote spreiding van de uitkomsten over de factoren, derhalve zorgt het voor duidelijke interpreteerbare uitkomsten. Mijn stellingen zijn na de componenten analyse onder te verdelen in 3 componenten, zoals de theorie ook al aangeeft.

4.8 Toetsing

Om uitspraken over de werkelijkheid mogelijk te maken, onderwerp ik mijn data aan diverse statistische toetsen. Verderop in deze scriptie wordt de invloed van verschillende variabelen op de plekbinding getoetst. Om te beginnen wordt gekeken of het verschil in poppodium een verschillende mate van plekbinding betekent. Hiervoor heb ik de volgende hypothese opgesteld:

H0 = Er is geen verschil tussen de bezoekers van Simplon en Vera in hun mate van plekbinding.

H1 = Er is verschil in de mate van plekbinding tussen bezoekers van Simplon en die van Vera.

Per stelling zal getoetst worden via de methode die hierboven is aangegeven. Zo kan men op de volgende manier voor de stelling 1 de volgende hypothesen opstellen:

H0 = Er is geen verschil in verbondenheid tussen Simplon en Vera publiek (met het desbetreffende podium).

H1 = Er is wel een verschil in verbondenheid tussen Simplon en Vera publiek (met het desbetreffende podium).

Of op dezelfde manier voor stelling 4:

H0 = Er is geen verschil in de mate waarin de bezoekers zich thuis voelen bij het desbetreffende podium.

H1 = Er is wel verschil in de mate waarin de bezoekers zich thuis voelen bij het desbetreffende podium.

Vervolgens kan met behulp van het programma SPSS getoetst worden op significantie. Dit houdt in dat wanneer het significante niveau onder een bepaalde waarde komt (meestal $p < 0,05$ of 5%) dat het antwoord significant is. Wanneer dit het geval is kan men de hypothese H0 verwerpen en H1 als statistisch waar aannemen. De waarschijnlijkheid van het gekregen antwoord is zo klein, dat het niet als toevallig antwoord gezien kan worden. Er bestaat dus wel degelijk een verschil tussen de variabelen. En men kan gegrond H0 verwerpen.

Hoofdstuk 5: Bezoekers

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zal de analyse van het publiek van de twee Groningse poppodia Simplon en Vera behandeld worden. Zo kan men enigszins antwoord geven op de tweede onderzoeksvraag: “Wat zijn de kenmerken van de poppodium bezoekers? Zijn deze in groepen onder te verdelen? Zijn deze kenmerken podiumspecifiek of zijn er ook algemene tendensen waar te nemen?” Er zal gesproken worden over de uitkomsten per podium en gekeken worden naar overeenkomsten en verschillen tussen de podia.

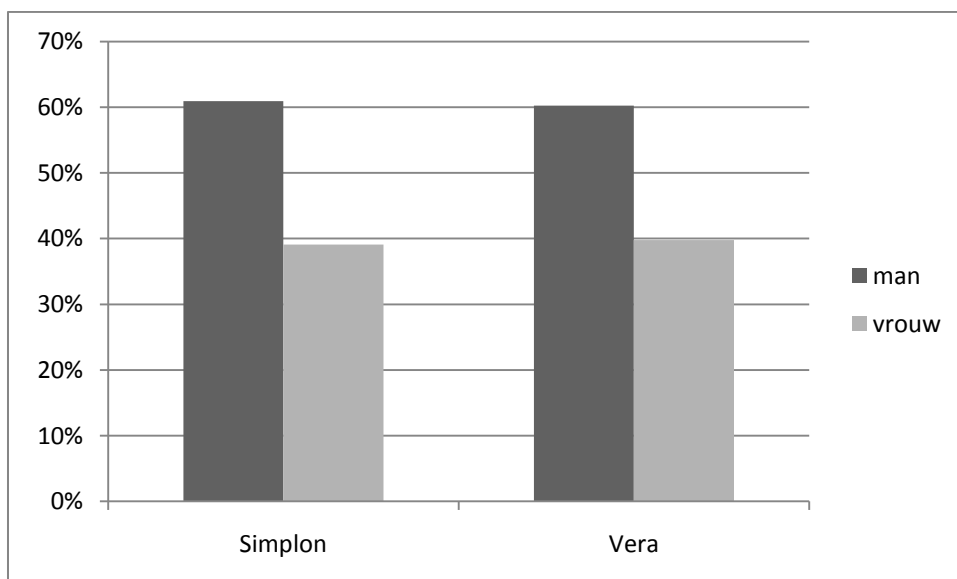
Verschillende kenmerken van de bezoekers van Simplon en Vera worden in perspectief gezet ten opzichte van het grote Nederlandse onderzoek van Ranshuysen (2005). Dit zal gebeuren in paragraaf 5.1. Hierna wordt duidelijk in hoeverre verschillende kenmerken van de bezoekers invloed hebben op de mate van plekbinding. Dit wordt statistisch getoetst in paragraaf 5.2

5.2 Bezoekers in perspectief

5.2.1 Sekse

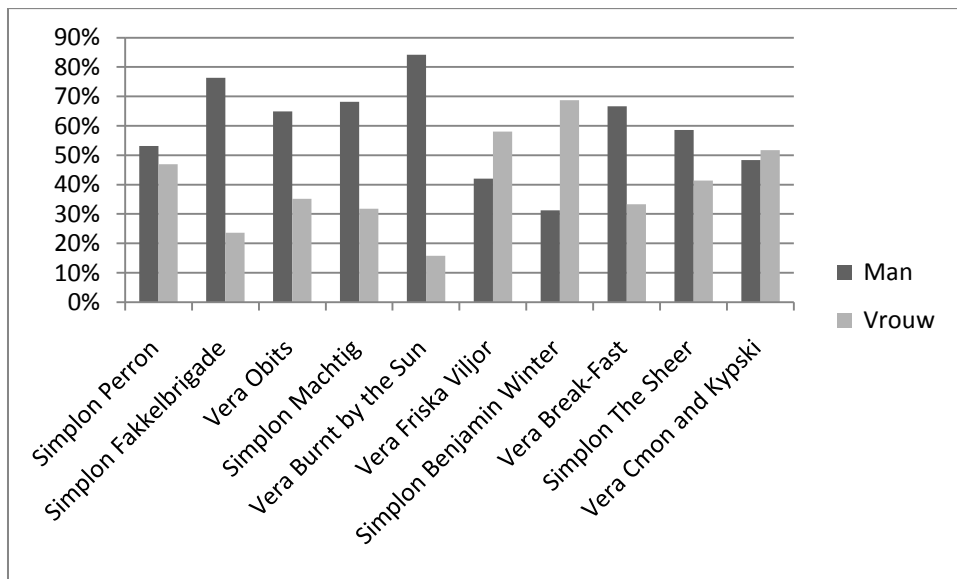
De bezoekers van de podia zijn voornamelijk mannen, namelijk 60,5% is man en 39,5% is vrouw, respectievelijk 310 en 202 personen. Wanneer men dit vergelijkt met de gegevens uit het onderzoek van Ranshuysen dan zie je dat deze erg dicht bij elkaar liggen. Ranshuysen komt namelijk op een percentage van 59% mannen onder de poppodium bezoekers. De man/vrouw verhoudingen per podium laten nagenoeg hetzelfde beeld zien; Simplon kent de verhoudingen 60,9% man en 39,1% vrouw. Vera 60,2% man en 39,8% vrouw (zie ook figuur 2). De totale verhoudingen zijn dus erg goed vergelijkbaar met het onderzoek van Ranshuysen.

Figuur 2: Sekse verdeling per podium.

Bij de gegevens per avond treedt een gevarieerder beeld op. De hiphopavond van de Fakkelbrigade, metal met Burnt by the Sun en de drum and bass avonden Machtig en Break-Fast leveren duidelijk meer mannelijke dan vrouwelijke bezoekers op. Bij Friska Viljor en The Sheer zijn de vrouwen in de meerderheid. Obits lijkt in de algemene tendens te vallen en bij Cmon and Kypski zijn de verhoudingen nagenoeg gelijk.

Figuur 3: Sekse verdeling per avond.

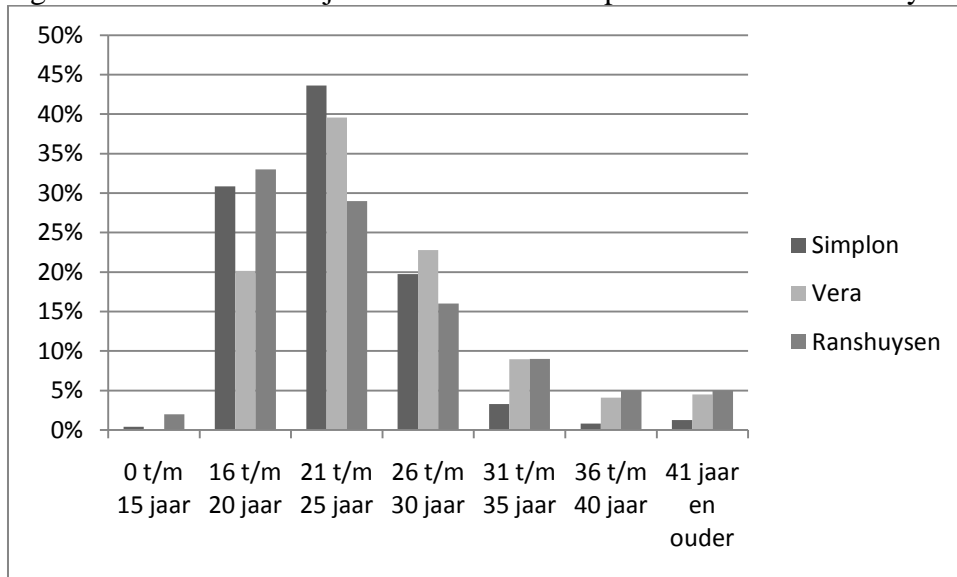

De avonden waarop ik geënquêteerd heb zijn zo uitgekozen dat verschillende stromingen van muziek werden weergegeven. Het wisselende beeld per avond lijkt ook de wisselende smaak van mannen en vrouwen weer te geven. Wellicht kan men ook stellen dat mannen vaker naar hardere muziek luisteren dan vrouwen (dit lijkt wel te blijken uit mijn onderzoek). Vandaar dat het metal, hiphop en drum and bass publiek misschien meer mannen trekt dan vrouwen, wellicht kan meer onderzoek hardere gegevens omtrent deze kwestie creëren.

5.2.2 Leeftijd

De gemiddelde leeftijd van de bezoekers is 24,4 jaar bij Simplon en Vera tezamen bij de twaalf podia ligt dit op 25 jaar, ze liggen dus dicht bij elkaar. De verdeling over leeftijdsklassen is als volgt:

Figuur 4: Relatieve leeftijdsklassen tussen Simplon & Vera en Ranshuysen.

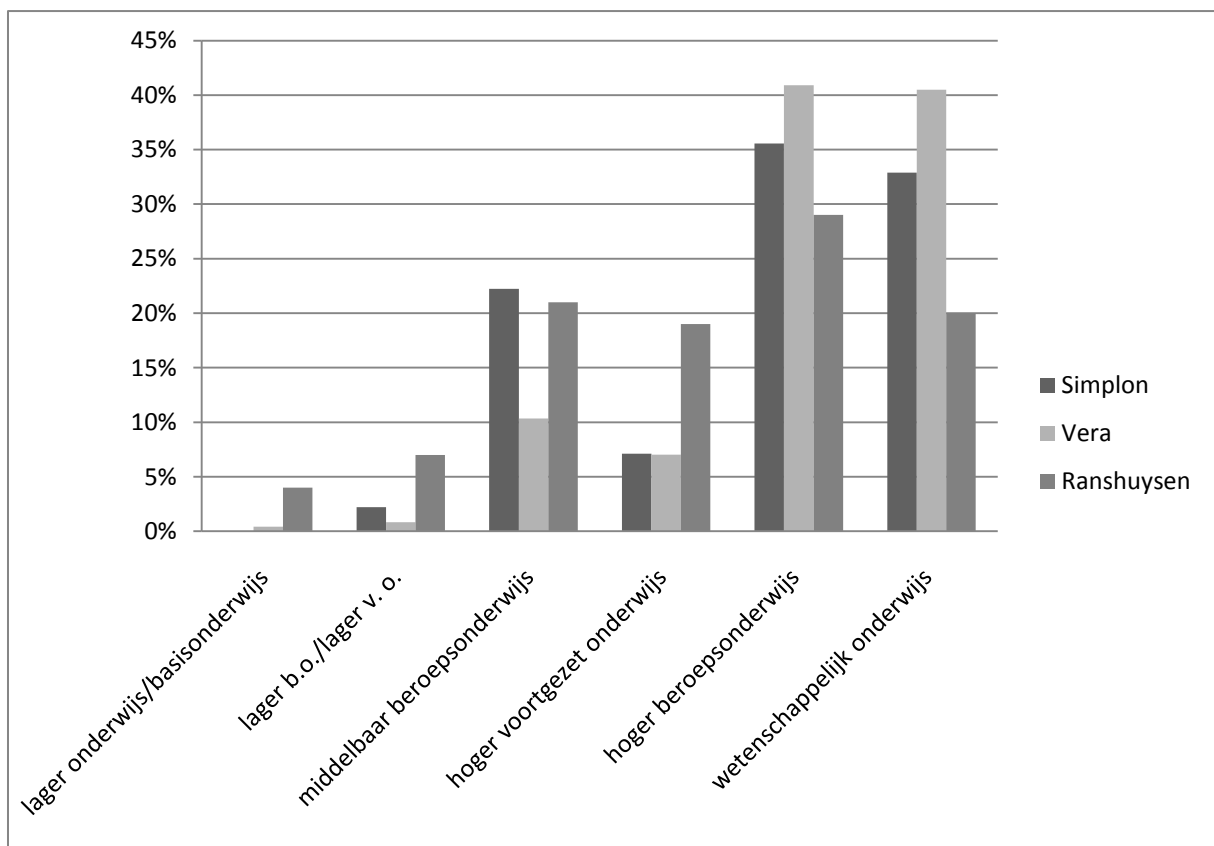
De jongeren vormen duidelijk de boventoon in het bezoeken van de poppodia. Popmuziek wordt blijkbaar niet voor niets met jongeren geassocieerd. Hoewel dit niet betekent dat ouderen absent zijn in het podium. De klassen 16 tot en met 30 jaar vormen duidelijk de meerderheid, zowel bij de 12 podia van Ranshuysen als bij Simplon en Vera. Opvallend is dat er erg veel personen in de categorie 21 tot en met 25 jaar zijn bij dit onderzoek. Waarschijnlijk is dat aangezien Groningen een grote populatie studenten kent, namelijk 52.000 studenten hbo en wo (Rijksuniversiteit Groningen, 2010), dit kan het grote aandeel in deze leeftijdscategorie verklaren. Het onderzoek van Ranshuysen is in verschillende steden gedaan, deze hebben niet allemaal een universiteit of hogeschool in de gelederen, zoals Haarlem of Drachten. Het aandeel 0 t/m 15 jarigen is zeer klein, het zou kunnen dat de ondervraagden niet helemaal eerlijk zijn geweest over hun leeftijd aangezien de podia een volwassen begeleider vragen bij het aanwezig zijn van jonge bezoekers. Deze constructie ben ik zelden tegengekomen, wellicht zijn de jongeren jonger dan ze hebben opgegeven. Bezoekers boven de 30 zijn aanwezig maar ook in de minderheid. Bij het vergelijken van de leeftijdsklassen tussen Simplon en Vera onderling, kan men constateren dat de bezoekers van Simplon over het algemeen jonger zijn, ze hebben een groter aandeel in de klassen tot en met 25 jaar. Bij Vera zijn deze klassen wel de grootste, echter zijn deze percentages lager dan bij Simplon. De leeftijdsklassen 25 jaar en ouder zijn groter bij Vera. Vera heeft zodoende een relatief groter aandeel “ouderen” als haar publiek dan Simplon. Dit uit zich het sterkst in de klassen 31 jaar en ouder. Vergeleken met Vera heeft Simplon juist veel bezoekers in de categorie 16 t/m 20 jaar. Ook de 21 t/m 25 jarigen zijn relatief in de meerderheid bij Simplon. Men kan dus vaststellen dat Simplon een jonger publiek heeft dan Vera.

5.2.3 Opleidingsniveau

Het opleidingsniveau van de gemiddelde bezoeker is hoog, de bezoekers zijn vooral mensen die een hogere beroepsopleiding volgen of een wetenschappelijke. Dit ligt wel in de lijn der verwachting, aangezien zoals ik al eerder vermeld heb, het aandeel studenten onder de bezoekers (en bevolking van Groningen) erg hoog is. Hier is niet specifiek naar gevraagd in de enquête, maar als men de gegevens van de leeftijd en het opleidingsniveau erbij pakt dan zitten in de typische studentenleeftijden erg veel respondenten. Uit de participerende observatie viel het grote aandeel studenten ook op. Hoger opgeleiden participeren vaker in het

bezoeken van culturele instellingen, zoals musea en theater, maar dit geldt ook voor de poppodia (Ranshuysen 2005, p.12). Tussen het opleidingsniveau van Simplon en Vera is er eigenlijk maar 1 groot verschil op te merken. Simplon heeft nog een aanzienlijk aandeel bezoekers uit het middelbaar beroeps onderwijs van ongeveer 21 procent tegenover ongeveer 10 procent bij Vera. De categorieën hoger beroeps onderwijs en wetenschappelijk onderwijs zijn de grootste. Bij het publiek van Vera liggen de percentages nog iets hoger dan bij die van Simplon als het om hoger beroeps onderwijs en wetenschappelijk onderwijs gaat. Zie ook figuur 5 (waarbij Simplon N= 225, Vera N= 242 en Ranshuysen 2004 N = 3244). Wanneer men de uitkomsten vergelijkt met het onderzoek van Ranshuysen dan blijkt dat de twee Groningse podia een erg hoog aandeel hoger en wetenschappelijk onderwijs percentages hebben. In het onderzoek van Ranshuysen komen ook veel podia voor uit steden zonder een grote hogeschool of universiteit. Een ander verschil is het lage aandeel van de lager opgeleiden bij de Groningse podia en de relatief lage aantallen bezoekers die het hoger voortgezet onderwijs hebben gevolgd. Wellicht zorgt het grote aandeel studenten in de Groningse podia voor een nog grotere aantrek van nog meer studenten en een afkeer van andere groepen die de podia zouden kunnen bezoeken. In dat geval kan men het poppodium zien als een contested area.

Figuur 5: Relatieve Opleidingsklassen per podium en Ranshuysen.

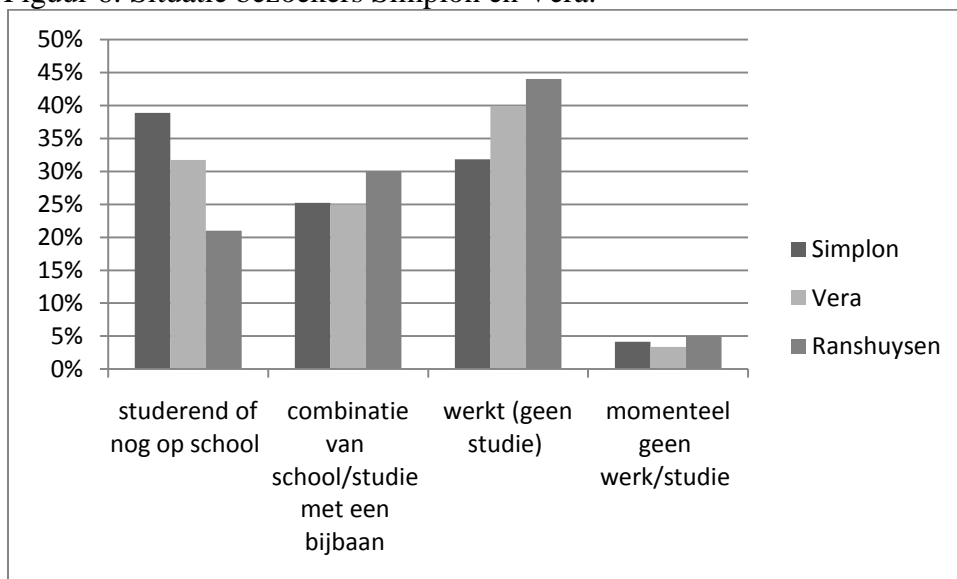
5.2.4 Nationaliteit

De nationaliteit van de bezoekers is bijna altijd de Nederlandse met 88,5 %, de grootste groep niet-Nederlanders zijn de Duitsers met 6,3 %. De overige nationaliteiten zijn erg divers, er zijn Portugese gasten, maar ook een Japanse en Nicaraguaanse nationaliteit te vinden bij de podia.

5.2.5 Situatie

De situatie waarin bezoekers van Simplon en Vera verkeren verschilt van elkaar. Er werd gevraagd aan de respondenten of ze werken, school of studie volgen of dat ze werkloos zijn. Bijna 39% zit nog op school of studeert bij Simplon, tegen ongeveer 30% bij Vera. De combinatie werk met een studie is bij beiden 25%. Bij Vera is een hoger percentage bezoekers die alleen werken, 40% tegen 32% bij Simplon. Vera heeft een ouder en al werkend publiek vergeleken met Simplon, waar relatief meer studenten en scholieren lijken op af komen. Het percentage zonder werk of studie is bij beide podia niet erg groot met 3-4 % van het totaal (zie ook Figuur 6) Vergeleken met Ranshuysen zijn de Groningse bezoekers vaker actief in studie of school en minder vaak puur werkend. Vera publiek werkt weer vaker dan Simplon publiek, terwijl Simplon publiek vaker nog op school zit (de vmbo-ers).

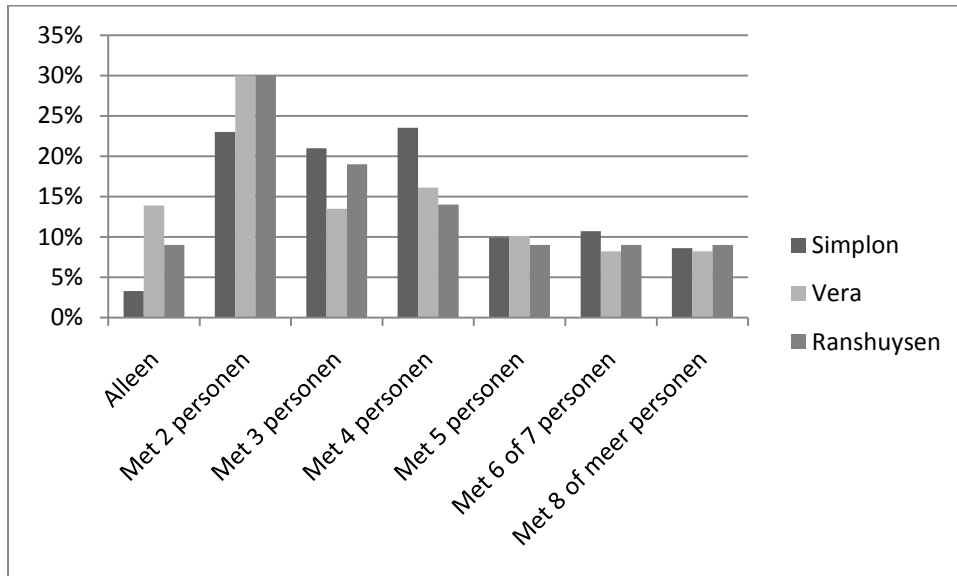
Figuur 6: Situatie bezoekers Simplon en Vera.

5.2.6 Gezelschapsgrootte

De gezelschapsgrootte laat verschillen zien tussen de onderlinge podia . Hieronder in Figuur 8 is de data weergegeven van deze gezelschapsgrootte.

Figuur 7: Grootte van het gezelschap per podium.

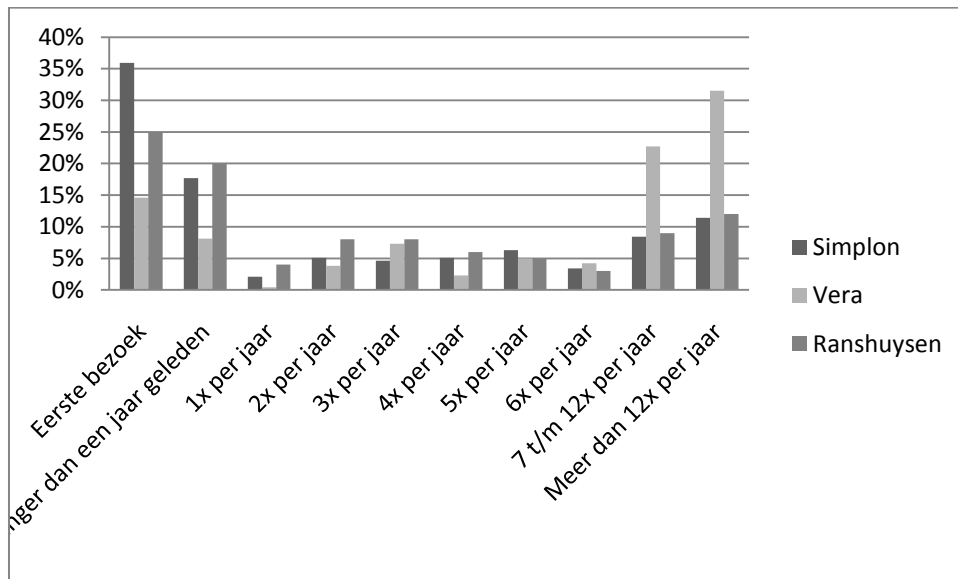

Wat meteen in het oog springt, is het grotere aandeel bezoekers dat alleen komt bij Vera. Misschien heeft het iets oudere publiek van Vera minder gêne om alleen een concert te bezoeken. Simplon bezoekers zijn haast niet alleen. Het kan zijn dat het ontbreken van een pure metalavond bij Simplon hier iets mee te maken heeft (bij dit onderzoek). Bezoekers die met zijn tweeën komen zijn relatief in de meerderheid bij Vera-bezoekers, hier heb ik geen mogelijke verklaring voor. De twee groepen hierna, de kleine groepen met 3 of 4 personen hebben een hoger aandeel bij de Simplon bezoekers. Wellicht is dit terug te herleiden tot de leeftijd van de bezoekers, misschien zijn jongeren (vmbo-ers) meer uit op een leuke avond samen uit, in plaats van primair voor de muziek naar het podium te komen. De laatste 3 categorieën ontlopen elkaar niet veel.

5.2.7 Bezoekfrequentie

De bezoekfrequentie werd 237 (Simplon) en 260 (Vera) keer ingevuld door de bezoekers. Het volgende is waar te nemen: erg veel bezoekers van Simplon zijn nieuwe bezoekers en bezoeken het podium dus voor de eerste keer. Ook het aandeel dat langer dan een jaar geleden het podium bezocht heeft ligt relatief hoog bij Simplon. Terwijl Simplon dus veel nieuwe bezoekers heeft en bezoekers die niet erg vaak het podium bezoeken, lijkt het Vera publiek juist wel vaker per jaar te komen. Vooral in de categorieën die de meeste bezoeken per jaar representeren, 7 t/m 12 bezoeken per jaar en meer dan 12 bezoeken per jaar, ligt het aandeel relatief erg hoog bij het Vera publiek. Er zijn ook beduidend minder eerste bezoekers bij Vera dan bij Simplon. Wanneer je de gegevens van de 12 podia die Ranshuysen onderzocht heeft naast de gegevens uit dit onderzoek legt, dan is het toch opmerkelijk dat bij het Vera publiek zoveel bezoekers zo vaak per jaar het podium bezoeken. De bezoekers van Simplon steken ook boven de cijfers van Ranshuysen uit, maar bij de categorie eerste bezoekers. Het bovenstaande is terug te zien in figuur 9.

Figuur 8: Bezoekfrequentie.

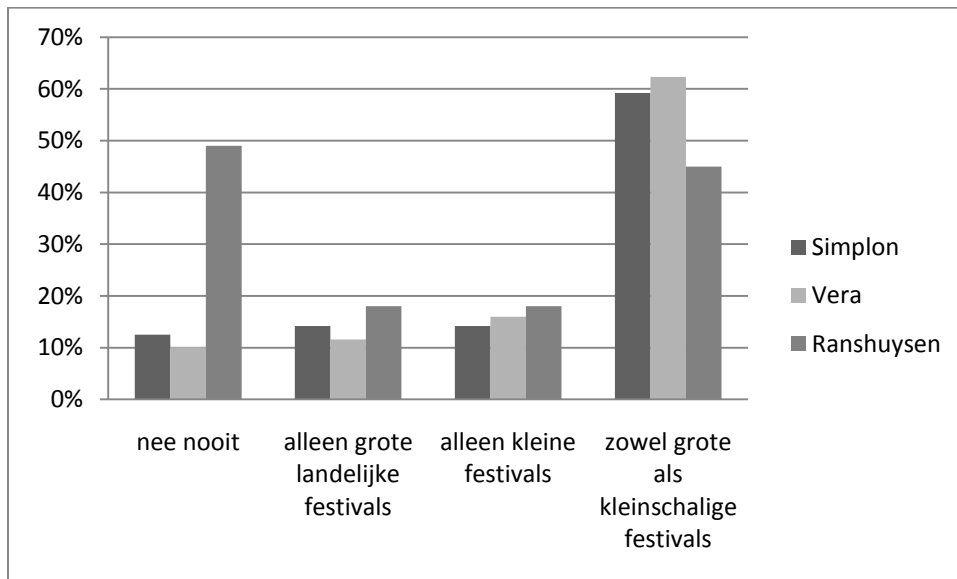

In het onderzoek is tevens gevraagd of men ook andere poppodia bezoekt en eventueel met welke regelmaat men dat deed. De gegevens van de beide podia liggen bij deze vraag heel dicht bij elkaar. Het enige opmerkelijke verschil is dat Simplon bezoekers vaker helemaal niet andere podia bezoeken (10%) tegen ongeveer 3% bij Vera.

5.2.8 Festivalbezoek

Opvallende uitkomst bij het festivalbezoek van de Simplon- en Vera-gangers, ze lijken erg vaak naar festivals te gaan, en dan zowel de grootschalige festivals als de kleinschalige festivals. Zeker bij vergelijking met de resultaten van de 12 andere podia hebben opmerkelijk weinig bezoekers van Vera en Simplon gekozen voor de optie nooit een festival te bezoeken. De respons van het onderzoek van Ranshuysen haalt bijna de 50% voor de nee nooit categorie. Simplon en Vera zitten maar rond de 10% bij deze categorie, een opvallend verschil. Publiek van Simplon en Vera bezoeken dus verschillende festivals. Tussen de Simplon en Vera bezoekers onderling is opvallend genoeg erg weinig verschil te constateren. Wellicht hebben de bezoekers meer geld te besteden om festivals te bezoeken. Een andere reden kan zijn dat in Groningen zelf diverse festivals zijn te bezoeken, denk aan Noorderslag/Eurosonic, Het Noorderzon festival, Rhythm and Blues Night, het bevrijdingsfestival en New Attraction op Kardinge. Wellicht is het dus gemakkelijker voor een Groninger om een festival te bezoeken, omdat deze toch in de stad plaatsvinden. Of men is gewoon meer geïnteresseerd in muziek. Meer onderzoek naar dit verschil zou uitkomst kunnen bieden.

Figuur 9: Festivalbezoek podia bezoekers.

5.2.9 Samengevat

De kenmerken van de bezoekers van Simplon en Vera zijn als volgt samen te vatten. De sekse verhoudingen liggen ongeveer gelijk tussen de podia. Dit gaat niet op wanneer men per avond kijkt, echter het algemene beeld geeft dit wel weer. Studenten (leeftijden 21 t/m 25 jaar) vormen een groot aandeel van de bezoekers, tevens zijn er veel hoger opgeleiden (de studenten onder andere) onder de bezoekers. Onder het Vera publiek bevinden zich relatief meer ouderen (31+) en meer mensen die bij hun situatie opgaven bij de werkende populatie te behoren. Simplon heeft een jonger publiek en meer publiek dat voor de eerste keer het podium bezoekt. Opvallend is ook het relatief hoge aandeel uit het middelbare beroepsonderwijs bij de Simplon bezoekers.

5.3 Toetsing, de invloeden op plekbinding

5.3.1 Inleiding

In dit deel zullen hypothesen getoetst worden die mogelijke invloed hebben op plekbinding. Op deze manier probeer ik uitspraken mogelijk te maken over de situatie in de werkelijkheid. In het speciaal probeer ik uitspraken te doen om de onderzoeksvragen te beantwoorden. Uiteraard zal speciaal bekeken worden in hoeverre de bezoeker van poppodia binding voelt met de plek. Dat zal gebeuren door middel van het begrip “binding” onder te verdelen in 3 componenten, “place attachment”, “place identity” (de wijze volgens Hidalgo en Hernández 2007) en een component “sociale binding”. Deze drie componenten bestaan uit variabelen die uit de enquête afkomstig zijn, met de “principale componenten analyse” zal gekeken worden of deze onderverdeling standhoudt. Naast deze ontleding van het begrip plekbinding zal gekeken worden of de verschillende podia Simplon en Vera een andere mate van binding bij haar bezoekers tonen en of deze significant is. Naast het verschil in omgeving zal de invloed

van andere onafhankelijke variabelen onderzocht worden. Het gaat hier om onafhankelijke variabelen zoals de sekse van de bezoeker, de bezoekfrequentie van de bezoeker aan het podium en of de bezoeker een “stadjer” of een”ommelander” is.

Er zijn wel verschillen tussen de groepen bezoekers. Simplon bezoekers zijn vaker geschoold in het middelbaar beroepsonderwijs, zijn vaker eerste bezoekers en komen vaker in kleine groepen (kleiner dan 4 personen). Vera-gangers komen vaker alleen of met 2 personen en zijn vaker hoger opgeleid (hbo of wo). Deze verschillen zijn niet heel groot, waarschijnlijk spelen ze geen grote rol in de uitkomsten van de enquêtevragen.

Tabel 2: Geroteerde Componenten Matrix.

Stelling	Component		
	Place Attachment	Sociaal aspect	Place Identity
<i>Stelling 1. Ik voel mij verbonden met Simplon/Vera</i>	0,846	0,162	-0,056
<i>Stelling 2. Ik voel mij verbonden met mijn medebezoekers</i>	0,261	0,947	0,089
<i>Stelling 3. Als ik een periode S/V niet heb bezocht wil ik dat erg graag snel weer doen</i>	0,835	0,099	-0,064
<i>Stelling 4. Ik voel me thuis in S/V</i>	0,754	0,035	0,077
<i>Stelling 5. S/V is mijn favoriete poppodium</i>	0,837	-0,156	0,009
<i>Stelling 6. Ik identificeer mij met S/V</i>	0,712	0,038	0,54
<i>Stelling 7. S/V is onderdeel van mijn eigen identiteit</i>	0,574	0,147	0,722

Rotatie methode: Quartimax

De tabel 2 is als volgt te lezen, men kijkt naar de hoogste waardes die er worden gescoord op een component. De waarden liggen altijd onder de 1, en hoe hoger de waarde hoe sterker de variabele zich onder de desbetreffende component schaart (sterke correlatie).

Zoals te zien in tabel 4 vormen de stellingen 1, 3, 4 en 5 samen component 1 (de place attachment variabele). Stelling 2 vormt een component (sociaal aspect) en stellingen 6 en 7 vormen een component (de place identity variabele). Uit deze tabel blijkt dat de interpretatie van de onderzoeker een rol speelt, zo zou men stelling 6 ook nog onder component 1 kunnen scharen, aangezien deze correleert met de component. Wanneer men echter naar component 3 kijkt dan ziet men bij stelling 6, een waarde van ,540 en bij stelling 7 ,722. Deze 2 stellingen vormen samen ook een component 3. Deze principale componenten analyse bevestigt dus de grond om aan te nemen dat de onderverdeling van plekbinding in een deel place attachment, place identity en sociaal aspect een correcte veronderstelling is.

Men kan ook aannemen dat er wel correlatie bestaat tussen de variabelen, hiervoor heb ik een oblique rotatie toegepast, wederom voor 3 componenten. Deze keer komt er echter naar voren dat er maar 2 factoren zijn. De stelling 2, die het sociale aspect betreft, wordt als apart gezien. De andere component zijn alle andere stellingen, de plekbinding variabelen liggen dus bij elkaar en vormen samen een component. Dit om aan te tonen dat de analyse onderhevig is aan de interpretatie van de onderzoeker. In deze scriptie volg ik de weg die de theorie aangeeft. Het resultaat van de orthogonale rotatie wordt dus gehanteerd, met 3 componenten als uitkomst. Zowel uit de analyse als uit de theorie komen dus de volgende componenten naar voren uit de stellingen:

- “Place attachment”:
Stelling 1: Ik voel mij verbonden met Simplon.
Stelling 3: Als ik een periode Simplon niet bezocht heb, wil ik dat erg graag snel weer doen.
Stelling 4: Ik voel me thuis in Simplon.
Stelling 5: Simplon is mijn favoriete poppodium.
- “Place identity”:
Stelling 6: Ik identificeer mij met Simplon.
Stelling 7: Simplon is onderdeel van mijn eigen identiteit.
- “Sociaal aspect”:
Stelling 2: Ik voel mij verbonden met mijn medebezoekers.

Ik heb de analyse ook gedaan om meer componenten te zoeken dan drie, echter deze werden niet gevonden (er worden heel lage scores vertoond hetgeen op een zwakke correlatie met de component duidt).

Nu kan men hypothesen voor al deze stellingen maken. De hypothese wordt getoetst door middel van het programma SPSS.

Hierbij wordt gekeken naar het significantie niveau, als deze lager dan 0,05 is dan kan men de H0-hypothese verwerpen en H1 als waar aannemen. Ligt het significantieniveau boven de 0,05 dan houdt men de H0-hypothese aan. Met behulp van de Chi-Square toets heb ik de analyse gemaakt, dit omdat het hier om tellingen gaat en niet om gemiddelden. Ook zijn bijvoorbeeld de variabelen omgeving, geslacht en herkomst nominaal. In dat geval mag men niet de T-Test independent samples gebruiken maar kiest men voor de Chi-Square toets. Deze toetst of de gevonden waarden uit eenzelfde populatie afkomstig zijn. Dus of de verschillen op toeval berusten of dat zij afkomstig zijn uit andere populaties.

5.3.2 Omgeving

Er is nu getoetst of de bezoekers van Simplon en Vera uit dezelfde populatie komen of dat er significante verschillen tussen deze twee zijn. Voor de onafhankelijke variabele omgeving leidt dit voor de stellingen 1 t/m 7 tot de volgende uitkomsten. Alle stellingen, met uitzondering van stelling 2, tonen een kleinere significantie aan dan het niveau van 0,05. Stellingen 1, 3, 4, 5 en 6 zijn zelfs kleiner dan 0,01. Dat betekent dat de alternatieve hypothese (H1) geldig is voor de stellingen 1 en 3 t/m 7. H1 = Er is een verschil in het antwoord op de stelling tussen Simplon en Vera publiek. Om terug te komen op de componenten lijkt het dus zo te zijn dat alleen de sociale aspect component hetzelfde wordt beleefd op de twee locaties (H0 blijft gelden). Voor de componenten place attachment en place identity is de locatie significant van invloed op de uitkomsten. Dit is een mate van waarschijnlijkheid en geen causaal geldend verband.

Tabel 3: Gemiddelde antwoorden op de stellingen.

		N	Gemiddelde
<i>Stelling 1. Ik voel mij verbonden met Simplon/Vera</i>	Simplon	153	3,14**
	Vera	229	3,68**
<i>Stelling 2. Ik voel mij verbonden met mijn medebezoekers</i>	Simplon	154	3,45
	Vera	229	3,5
<i>Stelling 3. Als ik een periode S/V niet heb bezocht wil ik dat erg graag snel weer doen</i>	Simplon	155	2,98**
	Vera	229	3,49**
<i>Stelling 4. Ik voel me thuis in S/V</i>	Simplon	154	3,73**
	Vera	230	4,07**
<i>Stelling 5. S/V is mijn favoriete poppodium</i>	Simplon	153	2,92**
	Vera	228	3,58**
<i>Stelling 6. Ik identificeer mij met S/V</i>	Simplon	155	2,79**
	Vera	227	3,2**
<i>Stelling 7. S/V is onderdeel van mijn eigen identiteit</i>	Simplon	154	2,34**
	Vera	230	2,73**

**significant op 0,05 significante niveau

In tabel 5 ziet u de gemiddelde waarden die werden behaald op de stellingen. Ligt het gemiddelde dicht bij de 5 dan is er meer richting “Helemaal Eens” op de Likert-schaal gekozen. Voor stelling 2 is de uitkomst niet significant, bij de andere stellingen geldt er wel een significant verschil. Dit betekent dat Vera bezoekers grotere plekbinding hebben met het podium dan het Simplon publiek. De verschillen in antwoorden op de stellingen vindt u terug in bijlage B achterin dit document.

5.3.3 Persoonskenmerken

1. Geslacht

Op een dergelijke wijze heb ik ook naar de relevantie van verschillende persoonskenmerken op de plekbinding gekeken. Wederom met behulp van de Chi-Square toets heb ik gekeken naar de significantie van het geslacht op de plekbinding. De volgende hypothesen zijn opgesteld:

H0 = Er is geen verschil in de mate van plekbinding tussen mannen en vrouwen.

H1 = Er is een verschil in de mate van plekbinding tussen mannen en vrouwen.

Hier kwamen geen significante resultaten naar voren, men kan de nulhypothese dus niet verwerpen. Men kan dus aannemen dat het zeer waarschijnlijk is dat er geen verschil bestaat tussen het verschil in geslacht en de mate van plekbinding.

2. Leeftijd

De invloed van leeftijd op plekbinding is ook onderzocht. Hiervoor gebruik ik de test van Spearmans correlatie coëfficiënt, aangezien de leeftijd in categorieën is verdeeld en een ordinale variabele is.

Waarbij H0 = Er is geen verband tussen de leeftijd en de mate van plekbinding.

En H1 = er is een verband tussen de leeftijd en de mate van plekbinding. In Tabel 6 ziet u de uitkomst van deze analyse.

Tabel 4: Spearman toets voor analyse leeftijd en plekbinding.

Correlaties van leeftijdsklasse met de stellingen

Spearman's Rho

<i>Stelling 1. Ik voel mij verbonden met Simplon/Vera</i>	Correlatie Coëfficiënt	0,073
	Sig. (2-wegs)	0,155
	N	381
<i>Stelling 2. Ik voel mij verbonden met mijn medebezoekers</i>	Correlatie Coëfficiënt	-0,063
	Sig. (2-wegs)	0,216
	N	382
<i>Stelling 3. Als ik een periode S/V niet heb bezocht wil ik dat erg graag snel weer doen</i>	Correlatie Coëfficiënt	0,012
	Sig. (2-wegs)	0,822
	N	383
<i>Stelling 4. Ik voel me thuis in S/V</i>	Correlatie Coëfficiënt	,149**
	Sig. (2-wegs)	0,004
	N	383
<i>Stelling 5. S/V is mijn favoriete poppodium</i>	Correlatie Coëfficiënt	0,092
	Sig. (2-wegs)	0,074

	N	380
<i>Stelling 6. Ik identificeer mij met S/V</i>	Correlatie Coëfficiënt	0,095
	Sig. (2-wegs)	0,065
	N	381
<i>Stelling 7. S/V is onderdeel van mijn eigen identiteit</i>	Correlatie Coëfficiënt	0,056
	Sig. (2-wegs)	0,277
	N	383

**Correlatie significant bij een significantie niveau van 0,01 (2-wegs)

Bij stelling 4 (Ik voel me thuis bij Simplon/Vera) is de correlatie significant, de correlatie coëfficiënt is positief. Er is dus een band tussen het thuis voelen en de leeftijd, hoe ouder de persoon, hoe meer hij of zij zich thuis voelt bij het podium. Het kan zijn dat de persoon al een groot deel van zijn leven het podium bezoekt, en dus veelvuldig de kans heeft gehad zich te binden met de plek.

3. Opleiding

Een ander persoonskenmerk dat misschien invloed heeft op de plekbinding is het opleidingsniveau. Ik ben tot de volgende twee hypothesen gekomen.

H0 = Er is geen verband tussen het opleidingsniveau en de mate van binding.

H1 = Er is een verband tussen het opleidingsniveau en de mate van binding.

De invloed van het opleidingsniveau op plekbinding is voor één stelling significant. Bij stelling 4 “Ik voel me thuis in Vera/Simplon”. De Spearman correlatie coëfficiënt is bij de stelling negatief, er geldt hoe hoger het opleidingsniveau, hoe lager de behoefte om terug te komen naar het podium en ook hoe minder de bezoeker zich thuis voelt bij het poppodium. Men kan de redenatie ook andersom stellen, hoe lager het opleidingsniveau, hoe meer de bezoeker er zich thuis voelt. Dit zou kunnen komen door het feit dat jongeren een eigen gedeelde plek voor zichzelf zoeken en deze bij het poppodium vinden. (Zoals jongeren van het platteland aldaar eigen hangplekken creëren, Haartsen en Strijker, 2010 p. 163)

4. Herkomst

In de literatuur wordt aangegeven dat er vaak sprake is van meer binding tot een plek als hij of zij er langer gevestigd is (zie ook hoofdstuk 3 “Theoretisch kader: Plek en plekbinding”). Ik heb onderscheid gemaakt tussen personen die 1 jaar of langer in Groningen woonden en personen die niet aan deze criteria voldoen. De eerste groep heb ik de “Stadjers” genoemd en de tweede groep de “Ommelanders”. Hierna heb ik de volgende hypothesen opgesteld.

H0 = er is geen verschil in de mate van plekbinding bij poppodia tussen “Stadjers en Ommelanders”.

H1 = “Stadjers” voelen meer plekbinding dan “Ommelanders”.

Er is getoetst met de Chi-Square toets. Stelling 6 toont een significante uitkomst, hetgeen duidt op het aanwezig zijn van een significant verschil in plekbinding tussen de “Stadje” en de “Ommelander”. Deze komen uit de component “place attachment” en “place identity”. De gemiddelden liggen bij de “Stadjers” voor deze stellingen iets hoger dan voor de

“Ommelanders”, dus dichterbij “helemaal eens”. “Stadjers” voelen voor de stelling 6 dus significant meer binding dan de “Ommelanders”. Stelling 4 is buiten de analyse gehouden wegens te lage expected values (meer dan 20%). Als dit het geval is, is de uitkomst van de toets niet verantwoord. “You should not use the chi-square test if more than 20% of cells have expected values of less than 5 or if the minimum frequency is less than 1” (M.J. Norušis, 2004 p. 367)

5. Bezoekfrequentie

Als laatste persoonskenmerk dat in de analyse is opgenomen is de bezoekfrequentie, oftewel de regelmaat waarmee men het poppodium bezoekt. Hier is wederom bekeken of er significante waarden optraden. De hypothesen zijn;

H0 = Er is geen verschil in de mate van plekbinding en de verschillen in bezoekfrequentie.

H1 = Hoe hoger de bezoekfrequentie des te hoger de mate van plekbinding.

Spearman's correlatiecoëfficiënt is hier toegepast en leidde tot louter significante uitkomsten. De correlatie is tevens voor alle stellingen positief. Men kan dus H0 verwerpen en H1 aannemen: er is een positieve relatie tussen de bezoekfrequentie en de mate van binding, op alle componenten en stellingen. Hoe vaker men het podium bezoekt hoe meer binding men heeft met de plek en bezoekers. Lange blootstelling leidt dus tot significant meer gevoelens van plekbinding ten opzichte van het poppodium.

5.3.4 Samenvattend

Samenvattend is tabel 7 opgesteld, met de factoren die de plekbinding beïnvloeden.

Tabel 5: Uitslagen toetsing van variabelen op plekbinding componenten.

Factor		Plekbinding Component				
Variabele	Toets	Significant	Place Attachment significant op:	Place Identity significant op:	Sociaal aspect significant op:	
Omgeving	<i>Podium</i>	Chi-Square toets	ja	alle stellingen	alle stellingen	geen
	<i>Geslacht</i>	Chi-Square toets	nee	geen	geen	geen
Persoonskenmerk	<i>Leeftijdsklasse</i>	Spearman's correlatiecoëfficiënt	ja, positief	stelling 4	geen	geen
	<i>Opleiding</i>	Spearman's correlatiecoëfficiënt	ja, negatief	stelling 4	geen	geen
	<i>Herkomst</i>	Chi-Square toets	ja	geen	stelling 6	geen
	<i>Bezoekfrequentie</i>	Spearman's correlatiecoëfficiënt	ja, positief	alle stellingen	alle stellingen	alle stellingen

Naast de omgeving zijn sommige persoonskenmerken ook van invloed op de plekbinding. Opvallend is dat stelling 4, ”Ik voel me thuis in Simplon/Vera” vaak voortkomt als er relaties bestaan tussen de variabele en de stelling. Er is ook sprake van een negatief verband, namelijk die tussen de hoogte van de opleiding en het herbezoeken van het podium en het zich thuis voelen in het podium. Hier geldt hoe hoger de opleiding des te lager de resultaten op deze stellingen. De antwoorden liggen dus meer richting de “oneens” kant van het spectrum. Het

zich bij het podium thuis voelen, wordt vaak beïnvloed door andere variabelen. Wellicht zijn dus veel variabelen van invloed op dit gevoel van thuis voelen.

Hoofdstuk 6: Bezoekredenen en honkvastheid

6.1.1 Bezoekredenen

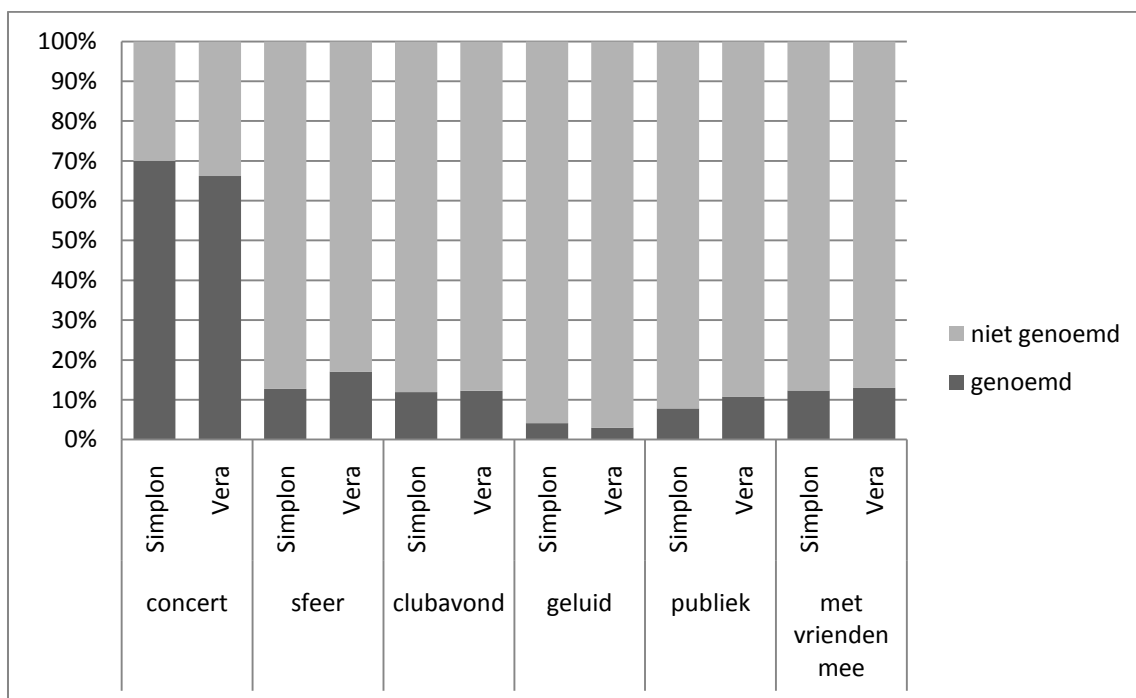
In dit hoofdstuk staat het waarom achter een bezoek aan een poppodium centraal. Naast sociaal demografische kenmerken te kennen is dit interessant om meer te weten te komen over de bezoeker van het podium.

Wat is de drijfveer achter een bezoek aan het poppodium, een avondje gezellig stappen met vrienden of optimaal van de juiste muziek kunnen genieten? In mijn onderzoek heb ik deze drijfveer proberen te vinden. Ik stelde de vraag “Welke reden gaf de doorslag in uw bezoek aan het poppodium vanavond?” met als antwoorden:

- Dit concert
- De sfeer in/van het gebouw
- Deze dance/clubavond
- De geluidskwaliteit
- Het publiek
- Iets anders namelijk...

De respons hierop is te zien in figuur 7, waarbij n = 460.

Figuur 10: Bezoekredenen per podium.

Uit de grafiek blijkt dat het merendeel van de podiumbezoekers het concert als hoofdreden aangeeft voor het bezoek aan het podium. Zowel de bezoekers van Simplon als van Vera geven dit in bijna 70 % van de gevallen aan als motivatie. De andere redenen bevinden zich allemaal onder de 20%, Vera bezoekers komen ook wegens de sfeer, iets vaker dan Simplon bezoekers. Er was ook een categorie iets anders, hier kon de respondent zelf een reden aangeven die de eigen drijfveer tot het bezoek aan het podium weergaf. De meest voorkomende reden die hierbij werd aangegeven is “met vrienden mee” andere antwoorden waren zeer divers van aard. De categorie “met vrienden mee” is daarom apart opgenomen.

Een van de hoofdvragen van dit onderzoek is “Wat zijn de redenen waarom mensen de poppodia bezoeken?” De bezoeker komt dus veelal of voor het muzikale aanbod van de avond of is gezellig met vrienden mee op stap. De andere redenen waren veelal unieke redenen, sommige hadden betrekking op het kennen van de leden van de band die optrad. Het bevriend zijn met medewerkers kwam tevens voor. Medewerkers die in hun vrije tijd het podium bezochten waren ook aanwezig, dit was echter een erg kleine groep. Het gros van de respondenten is geen medewerker maar een “normale” bezoeker. Om de motivatie van de bezoeker verder uit te diepen is er gekeken of er verschillen waar te nemen zijn aan de hand van verschillende persoonskenmerken of verschillende podia in de motivatie tot het bezoek van het podium (zoals ook vermeld bij de onderzoeksvragen). De verschillen in motivatie van de bezoekers tussen de podia Simplon en Vera zijn erg klein. Het lijkt veilig te zijn om te stellen dat er geen verschillen tussen de podia onderling bestaan op deze vraag.

6.1.2 Honkvastheid

Naast de motivatie tot een podiumbezoek is het interessant om te weten of de podiumbezoeker gebonden is aan een podium of dat het hem niet uitmaakt welk podium wordt bezocht. Om te weten te komen of het podium van belang is in de keuze om wel of niet het podium te bezoeken heb ik de volgende vraag gesteld; “Als deze avond in Vera/Simplon georganiseerd zou zijn zou u hem dan ook bezoeken ?” Logischerwijs geldt bij deze vraag dat als de enquête in Vera werd afgenomen dat in de vraag dan naar Simplon wordt verwezen en vice versa. Hierdoor krijgt men een indicatie hoe “honkvast” de podiumbezoeker is.

Tabel 6: Bereidheid het andere podium te bezoeken bij hetzelfde aanbod.

Podium		N	%
<i>Simplon</i>	ja	192	79
	misschien	33	13,6
	nee	18	7,4
Totaal		243	100
<i>Vera</i>	ja	161	59,9
	misschien	65	24,2
	nee	43	16
Totaal		269	100

In deze tabel 3 ziet u hoe de respondent geantwoord heeft op de vraag of hij of zij de avond ook zou bezoeken als hij door het andere podium georganiseerd zou zijn. Wat wel opvalt is dat de bezoekers van Vera relatief vaker het andere podium (Simplon) vermijden, 16 % tegen 7,4 % bij Simplon. Het aandeel dat misschien antwoord is ook aanzienlijk hoger bij de Vera bezoekers (24,2 % bij Vera en 13,6 % bij Simplon). Hierna is een vervolgvraag gesteld, waarom men het andere podium niet zou bezoeken terwijl hetzelfde aanbod gegeven zou zijn. De redenen hierop zijn erg divers, er springen geen antwoorden duidelijk uit. Voorbeeld redenen om het andere podium niet te bezoeken zijn, dat er een andere sfeer heerst, de locatie niet aanslaat of dat de bezoeker niet bekend is met het andere podium. Door het gebrek aan bereidheid om het andere podium te bezoeken van de Vera bezoekers kan men stellen dat een

deel van de Vera bezoekers zich “identifien against” Simplon. Andersom lijkt dit minder te spelen.

Aan het eind van de enquête is er gevraagd of de bezoeker zich net zo thuis voelt in het andere podium als bij het huidige podium. Dit om een nog beter beeld te krijgen van de beweegredenen om “honkvast” te zijn aan een van de podia en te zien waarom het andere podium minder populair is. Zo werd bij Simplon gesteld; “Bij Vera voel ik me net zo thuis als bij Simplon” Bij Vera werd de stelling andersom geposeerd. De uitkomst is dat 59 % van de Simplon bezoekers aangaven zich net zo goed te voelen in Vera. Bij Vera is dit aandeel een stuk lager met 39 %. Vervolgens kon de respondent aangeven waarom men zich er minder thuis voelt. De voornaamste uitkomsten hier zijn dat Vera bezoekers zich kritischer uitlaten over Simplon dan de Simplon bezoekers. Sterkste afknapper voor de Vera bezoeker is de programmering van Simplon, 23% van de “minder-thuis-voelers” gaf dit als een reden aan. Hierna volgen de “scene/andere groep bezoekers” en de “sfeer” die men als minder goed ervaart. Voor Simplon bezoekers geldt dat de voornaamste afknappers bij Vera de “andere scene/groep bezoekers” en andere “sfeer” zijn. Deze kregen de hoogste percentages met beide ongeveer 9 % en zijn bij beide podia de voornaamste drijfveren om de ander te mijden. Het lijkt dus zo te zijn dat er een bepaalde groep mensen naar een bepaald podium gaat, wat voor een andere sfeer zorgt. De één preferereert de sfeer van Simplon en de ander die van Vera. Omdat ook de andere scene en sfeer als redenen worden gegeven kan men stellen dat men zich tegen de ander identificeert (identify against).

De locatie van Vera is voor Simplon bezoekers nauwelijks een probleem, het werd maar door 4 bezoekers als struikelblok genoemd. Andersom werd dit wel als struikelblok genoemd (12 %). Vera ligt natuurlijk in het centrum en Simplon er net iets buiten, aan het Boterdiep. De Vera bezoeker geeft toch de voorkeur aan de centralere ligging van Vera en vind Simplon soms te “ver weg”. De kwaliteit van het geluid werd weinig genoemd. Wanneer de respondent zelf aangaf waarom hij of zij liever niet naar het andere podium ging, kwam hij veelal met dezelfde motivatie: “Ik ben daar nog nooit geweest/ Ik ken het niet”. Bij Vera bezoekers kwam af en toe nog de afkeer van het muntensysteem van Simplon naar boven (men wisselt geld voor munten en kan vervolgens met die munten drankjes kopen). Maar een hoofdreden is het niet. Al met al lijkt er toch een zekere voorkeur voor een podium te bestaan en is er een zekere mate van honkvastheid te zien.

De beide podia zijn geliefd onder de bezoekers, als slotvraag van de enquête werd er gevraagd het podium een algemeen rapportcijfer te geven. Drie maal werd een cijfer lager dan de 6 gegeven. Dit leidde tot een goed rapport voor de podia. Simplon bezoekers gaven het podium gemiddeld een 7,8. Vera bezoekers waren zelfs nog enthousiaster en gaven het podium gemiddeld een 8,1 als rapportcijfer. Op grond van deze gegevens kan men stellen dat de podia geliefd zijn bij haar bezoekers.

6.2 Toetsing, de invloeden op de bezoekredenen

6.2.1 Inleiding

In dit deel van de thesis zal geanalyseerd worden of er ook relaties bestaan tussen verschillende persoonskenmerken en de opgegeven motivatie die leidde tot het bezoek aan het podium. In de enquête kon men als bezoekredenen kiezen uit de volgende antwoorden (meerdere antwoorden mogelijk):

- Dit concert
- De sfeer in/van het gebouw

- De dance/clubavond
- De geluidskwaliteit
- Het publiek
- Iets anders namelijk...(vooral “Met vrienden mee”).

Bij de categorie iets anders namelijk werd veelvuldig de reden “met vrienden mee” gegeven, de andere redenen in deze categorie zijn zo summier dat ze te verwaarlozen zijn. “Met vrienden mee” werd echter 65 keer ingevuld, deze is als aparte categorie toegevoegd. De relatie tussen de variabelen kan men met behulp van de Chi-square toets zichtbaar maken. Er wordt hierbij getoetst op het wel of niet onafhankelijk zijn van de variabelen, oftewel bestaat er een relatie tussen de variabelen of niet. Bij deze test kunnen geen conclusies worden getrokken over de richting van de eventuele relatie tussen de variabelen. Ook hier worden weer hypothesen opgesteld om de situatie te toetsen.

6.2.2 Toetsing, de invloed van verschillende kenmerken op de bezoekrekenen

1. Locatie

Als eerste kijken we of de locatie van invloed is op de bezoekmotivatie. De locaties zijn Simplon en Vera. De volgende hypothesen kunnen worden opgesteld:

H0 = Er is geen verband tussen het gekozen podium en de bezoekrekenen.

H1 = Er is een verband tussen het gekozen podium en de bezoekrekenen.

Er is per antwoord gekeken of er een relatie is tussen het antwoord en de onafhankelijke variabele. Er werd getoetst op significante uitkomsten door middel van de Chi-Square toets, deze bleven echter uit, alle gevonden waarden lagen boven een significantieniveau van 0,05. Hierdoor kom ik vervolgens tot de volgende uitspraak: Er bestaat geen relatie tussen de locatie en de bezoekreken (op grond van de significantie), H0 kan men aanhouden en H1 kan men verwerpen op grond van de gevonden niet significante waardes.

2. Geslacht

Met dezelfde test is onderzocht of de sekse invloed heeft op de bezoekrekenen.

H0 = Er is geen verband tussen het geslacht en de bezoekrekenen.

H1 = Er is wel een verband tussen het geslacht en de bezoekrekenen.

Alleen op de bezoekreken “met vrienden mee” valt de uitkomst onder het significantie niveau van 0,05. Voor deze reden verwerpen we H0 en nemen we H1 aan. Het merendeel van redenen is echter niet significant, er bestaat dus geen relatie tussen de sekse en de uitkomst van de bezoekreken (behalve op de variabele “met vrienden mee”).

3. Leeftijd

Vervolgens is er geprobeerd te toetsen of de leeftijdsklasse invloed heeft op de bezoekrekenen. Deze toetsing was echter niet verantwoord aangezien bij meer dan 20% van de categorieën er waardes kleiner dan 5 voorkomen. “You should not use the chi-square test if more than 20% of cells have expected values of less than 5 or if the minimum frequency is less than 1” (M.J. Norušis, 2004 p367) Dit was het geval bij alle mogelijke antwoorden van de bezoekrekenen. Om analyse toch mogelijk te maken heb ik de categorieën aangepast. Het

grootste aandeel van de bezoekers bevindt zich immers tussen de 16 en 30 jaar de groepen jonger en ouder heb ik buiten de analyse gelaten. Ik heb de analyse toegepast op de klassen 16 t/m 20 jaar, 21 t/m 25 jaar en 26 t/m 30 jaar, van de andere klassen heb ik missing values gemaakt (buiten de analyse gehouden). Voor deze klassen heb ik hypothesen opgesteld.

H0 = Er is geen verband tussen de leeftijdsklasse en de bezoekredenen.

H1 = Er is een verband tussen de leeftijdsklasse en de bezoekredenen.

Voor de antwoorden “de sfeer in/van het gebouw” en “de dance/clubavond” is de uitkomst significant. Er kan dus worden aangenomen dat de leeftijdsklasse invloed heeft op deze bepaalde bezoekredenen. Voor de andere redenen is de uitkomst niet significant en kan men H0 dus aanvaarden. (NB er is dus op de drie eerder genoemde klassen getoetst)

4. Opleiding

Wegens dezelfde reden als bij de leeftijdsklasse, zijn voor de analyse van de invloed van de opleiding, de opleidingklassen herschikt. De eerste twee klassen, “lager onderwijs/basisonderwijs” en “lager beroepsonderwijs/lager voortgezet onderwijs”, zijn verwijderd aangezien zij voor de te kleine categorieën zorgden. Over blijven dan nog de categorieën:

- “middelbaar beroepsonderwijs”
- “hoger voortgezet onderwijs”
- “hoger beroepsonderwijs”
- “wetenschappelijk onderwijs” .

De volgende hypothesen worden opgesteld:

H0 = Er is geen verband tussen de opleidingsklasse en de bezoekredenen.

H1 = Er is een verband tussen de opleidingsklasse en de bezoekredenen.

De Chi-square toets leverde de volgende resultaten: Voor “de dance/clubavond” en “de geluidskwaliteit” significante uitkomsten. Voor deze redenen geldt H1, er is dus wel een relatie tussen de beide variabelen. Voor alle andere bezoekredenen is er geen significante relatie gevonden met de opleidingklassen.

5. Situatie

Een andere vraag uit de enquête was de vraag naar de voornaamste bezigheid van de bezoeker. De volgende antwoorden waren mogelijk:

- “studerend of nog op school”
- “combinatie van studie/school en een bijbaan”
- “werkt (geen studie)”
- “momenteel geen werk/studie” .

Na het opstellen van de hypothesen werd de Chi-Square toets wederom toegepast.

H0 = Er is geen verband tussen de situatie en de bezoekredenen.

H1 = Er is een verband tussen de situatie en de bezoekredenen.

De redenen deze “dance/clubavond” en “dit concert” gaven significante uitkomsten, dit duidt erop dat er waarschijnlijk wel een relatie bestaat tussen de variabelen. Deze is niet causaal en er kan ook niks verteld worden over enige richting van deze relatie door de eigenschappen

van de toets. Deze “dance/clubavond” en “dit concert” laten H_0 vervallen en accepteren H_1 . Voor de overige antwoorden geldt H_0 .

6. Gezelschaps grootte

De grootte van het gezelschap is een andere variabele waarop getoetst is naar verbanden met de bezoeken. De volgende hypothesen zijn opgesteld:

H_0 = Er is geen verband tussen de grootte van het gezelschap en de bezoeken.

H_1 = Er is een verband tussen de grootte van het gezelschap en de bezoeken.

De antwoorden “De geluidskwaliteit” en “Het publiek” tonen teveel verwachte waarden van 5 of lager waardoor de Chi-Square toets hier niet bruikbaar is (de 20% norm zoals Norušis deze hanteert). De andere bezoeken voldoen wel aan dit criterium.

Alleen het antwoord “Deze dance/club avond” levert een significante uitkomst op. Voor dit antwoord geldt H_1 , er is een verband tussen “de dance/clubavond” en de grootte van het gezelschap. “Dit concert”, “de sfeer” en “met vrienden mee” zorgen voor niet significante uitkomsten, er is dan geen reden om aan te nemen dat er een verband bestaat tussen de grootte van het gezelschap en deze bezoeken.

7. Bezoekfrequentie

Als laatste kenmerk is de invloed van de variabele bezoekfrequentie op de bezoeken onderzocht. Deze variabele voldoet niet aan de 20% norm, van verwachte waarden kleiner dan 5. De categorieën lenen zich niet voor een duidelijke herschikking van de categorieën die dit probleem zou oplossen. Hierom is deze variabele buiten de analyse komen te liggen. Het is derhalve onduidelijk welke invloed de bezoekfrequentie op de bezoeken heeft.

6.2.3 Samenvattend

Er zijn dus weinig variabelen die een significante uitkomst geven. Kortom, er zijn dus weinig verbanden tussen de variabelen en de bezoekredenen te leggen. Opvallend is wel dat de bezoekredenen "deze dance/clubavond" erg vaak voor een significante uitkomst zorgt. Er zijn vaak relaties te leggen tussen de variabelen en dit antwoord. Waarom dit zo is, is onduidelijk. Er komen geen duidelijke verschillende kenmerken naar boven bij deze groep bezoekers die mogelijk deze invloed kan verklaren. Misschien is het te verklaren door middel van nieuw onderzoek. In de tabel 8 kunt u de uitkomsten nog eens bekijken in een schematisch overzicht.

Tabel 7: Variabelen die de bezoekredenen beïnvloeden.

Variabele	Significant	op bezoekredenen:
<i>Locatie</i>	nee	geen v/d bezoekredenen
<i>Geslacht</i>	ja	"met vrienden mee"
<i>Leeftijdsklasse*</i>	ja	"sfeer" en "dance/clubavond"
<i>Opleiding*</i>	ja	"dance/clubavond" en "geluidskwaliteit"
<i>Situatie</i>	ja	"concert" en "dance en clubavond"
<i>Gezelschap</i>	ja	"dance/clubavond"

* = oorspronkelijke categorieën aangepast, vanwege de overschrijding van de 20% te lage verwachte waarden.

Hoofdstuk 7: Conclusie

In dit hoofdstuk zullen de conclusies van het onderzoek worden behandeld. Er wordt terug gekeken naar de hoofdvraag en de onderzoeksvragen en er wordt duidelijk hoe deze vragen beantwoord kunnen worden door middel van dit onderzoek. De hoofdvraag van dit onderzoek luidt:

“Wie zijn de bezoekers van de Groningse poppodia Simplon en Vera en in welke mate voelen zij binding met de plek, en waar hangt dit mee samen?”

Om deze vraag te beantwoorden zijn er diverse onderzoeksvragen gesteld.

1. Welke Groningse poppodia zijn er en wat zijn hun eigenschappen?

Groningen kent eigenlijk 3 echte poppodia, het grote podium de Oosterpoort, de middelgrote podia Simplon en Vera, deze voldoen aan de definitie van het VNPF zoals te lezen in hoofdstuk 2. De Oosterpoort beschikt over twee zalen. De grote zaal biedt ruimte aan 1850 personen en de kleine zaal aan 750 personen. Wegens de relatief grote zaal komen vaak de al wat gevestigde namen in de muziekwereld eerder naar de Oosterpoort dan naar de twee andere podia Simplon en Vera. De Oosterpoort herbergt immers de grotere capaciteit en de grotere namen krijgen deze zalen eerder vol. De Oosterpoort is direct gebouwd met de functie poppodium.

Simplons oorsprong ligt elders, het gebouw is gekraakt door krakers en kunstenaars, deze zorgden ervoor dat de live muziek steeds belangrijker werd. Later werd er verbouwd en werd het primair een poppodium. Simplon beschikt over een grote zaal voor 400 man en een café en kleine zaal geschikt voor 200 man. Het bestuur en de vrijwilligers houden Simplon draaiende, onlangs werd Simplon genomineerd voor “beste poppodium van Nederland 2010”. Vera is van oorsprong een studentenvereniging. In de 70-er jaren werd de vereniging open van karakter en werd er meer live muziek georganiseerd. Vera beschikt over een grote zaal goed voor 500 personen en de kleinere kelderbar, goed voor 80 man.

Zowel Simplon als Vera bieden opkomend talent de mogelijkheid om dat talent te etaleren in het podium. Vera en Simplon putten uit een ander vat dan de Oosterpoort. De nog wat onbekendere namen (voor het grote publiek) spelen in deze twee middelgrote podia. Simplon heeft vaak drie activiteiten per week, Vera vaak vijf. Er is geen vast stramien wat betreft activiteiten bij de podia. Een grote schare bezoekers weet de weg naar deze podia wel te vinden.

2. Wat zijn de kenmerken van de poppodium bezoekers? Zijn deze bezoekers in groepen onder te verdelen? Zijn deze kenmerken podiumspecifiek of zijn er ook algemene tendensen waar te nemen?

De poppodium bezoekers van de twee onderzochte podia zijn veelal studenten, 88% van de bezoekers heeft een leeftijd tussen de 16 en 30 jaar. Veertig procent hiervan valt in de categorie 21 t/m 25 jaar. De verdeling tussen mannen en vrouwen die het podium bezoeken is behoorlijk gelijkwaardig, beide tellen ongeveer 60% mannelijke bezoekers. Voor deze variabelen zijn er nauwelijks verschillen tussen het Simplon en Vera publiek, alsmede met het landelijke beeld.

Er zijn ook verschillen te constateren in de eigenschappen van de podia-bezoekers. Het opleidingsniveau van de bezoekers is bijvoorbeeld wel verschillend tussen de podia onderling. De verschillen zijn niet heel groot (het merendeel van de bezoekers is hoger of wetenschappelijk opgeleid). Simplon toont een relatief grote groep bezoekers die middelbaar zijn opgeleid (mbo-ers), ongeveer 22%, tegenover ongeveer 10% bij Vera. Vera publiek is

iets vaker hoger of wetenschappelijk opgeleid, beide groepen liggen zo rond de 40%, tegen 35% hbo-ers en 32% wo-ers voor Simplon. De werk- of studiesituatie verschilt ook per podium. Bij Simplon komen meer scholieren en studenten. Fulltime studerende of studerende met een bijbaantje maken een groot deel uit van de bezoekers van Simplon (67%) en Vera (56%). Vergeleken met het landelijke beeld valt vooral het grote aantal studenten bij de Groningse podia op.

Bij Vera komt naast de studenten ook iets vaker een wat ouder publiek dat tot de werkende populatie behoort (39% fulltime werkende bezoekers voor Vera en 31% voor Simplon). Vera bezoekers komen vaker alleen of met zijn tweeën, Simplon bezoekers vaker in kleine groepjes van 2 t/m 4 personen. Dit kenmerk blijft redelijk in lijn met de Nederlandse situatie.

Opvallend is dat Vera bezoekers vaker het podium per jaar bezoeken en dat Simplon een grote schare eerste bezoekers kent. Dit verschilt van de Nederlandse situatie (door Ranshuysen 2005 geschetst).

Er zijn dus wel degelijk verschillen tussen de kenmerken van de bezoekers van de beide podia. Naast verschillende kenmerken zijn sommige kenmerken ook ongeveer hetzelfde, zoals de genoemde verdeling tussen mannelijk en vrouwelijk publiek. De studenten lijken de meest duidelijke groep te zijn die uit de data naar voren komt. Zowel bij Simplon als bij Vera is het aandeel studerende groot, andere groepen zijn niet duidelijk te traceren uit de data. Simplon heeft tevens een grote groep vmbo-ers.

3. Wat zijn de redenen waarom mensen de poppodia bezoeken? Zijn hier verschillen waar te nemen aan de hand van verschillende persoonskenmerken of verschillende podia?

De hoofdreden om een poppodium te bezoeken, blijkt van beide podia het concert of het muzikale programma aanbod voor die avond te zijn. Bezoekers noemen deze reden in bijna 70% van de gevallen. Alle andere categorieën worden niet erg vaak genoemd en blijven onder de 20%. De “sfeer” en “met vrienden mee” zijn als “the best of the rest” aan te duiden (zie ook hoofdstuk 6, figuur 10). Opvallend is wel dat Vera bezoekers vaker een bezoekreden noemen dan Simplon bezoekers. Andere redenen zoals de geluidskwaliteit worden wel genoemd maar in geringe mate.

In hoofdstuk 6 is getoetst of bepaalde persoonskenmerken tot significante verbanden leiden met de bezoekreden. Vaak bleven deze relaties uit. De locatie zorgt bijvoorbeeld niet voor een significante relatie met een bezoekreden, men kan stellen dat het niet uit maakt bij welke van de twee podia men de enquête heeft afgenomen. Terwijl vooraf men zou denken dat het weldegelijk uitmaakt voor het publiek bij welk podium een optreden is.

Opvallend is wel, dat de bezoekreden “deze dance/clubavond” vaak tot significante verbanden leidde, dit geldt voor de variabelen; leeftijdsklasse, opleiding, situatie en gezelschap. Al deze variabelen geven een significante relatie aan met de bezoekreden “deze dance/clubavond”. Meer onderzoek zou nodig zijn om te verklaren waarom juist deze reden wel vaak relaties met de variabelen vertoont. Verder zijn er nauwelijks significante relaties gevonden. De conclusies kunnen niet veel verder gaan dan de gevonden percentages en de beperkt aanwezige significante relaties.

4. In welke mate hebben de bezoekers van het poppodium een relatie met de plek? (place attachment, place identity en het sociale aspect) Welke kenmerken bepalen de sterkte van deze relatie? Verschilt dit per podium? Speelt het geslacht (gender) een rol? Speelt de woonplaats of bezoekfrequentie een rol?

In hoofdstuk 4 heeft de empirische analyse plaatsgevonden naar de mate van plekbinding bij poppodium bezoekers. Er is gekeken welke variabelen deze binding beïnvloeden. Er kan

gesteld worden dat de bezoekers van de onderzochte poppodia een relatie met de plek hebben. Wanneer men kijkt naar de gedeponeerde stellingen dan liggen de gemiddelden van deze stellingen bijna altijd hoger dan de waarde 3 (neutraal) op de gehanteerde Likert-schaal. Aangezien men hoger dan 3 scoort neigt men meer naar de richting van “eens” en “helemaal eens”. De stellingen zijn zo gesteld dat het aangeven van “eens” de aanwezigheid van binding weergeeft en “oneens” de afwezigheid van binding. Dit geldt het sterkst voor het publiek van Vera. Simplon bezoekers laten weleens een iets lagere waarde zien bijvoorbeeld 2,34 bij de stelling of het podium tot de eigen identiteit behoort. Vooral op de componenten “place attachment” en “sociaal aspect” neigen de waardes naar de eens kant. De component “place identity” wordt voorzichtiger ingevuld, met gemiddelde waarden voor Simplon 2,8 en 2,3 en Vera 3,2 en 2,7. De place identity bevatte ook de stellingen die de sterkste vorm van binding weergeven, het lijkt logisch dat hier minder sterk op gereageerd wordt door de bezoeker aangezien de stellingen “extremer” van aard zijn. Veel bezoekers voelen zich thuis bij het podium, maar vullen niet zo snel in dat het podium onderdeel uitmaakt van de eigen identiteit. Beiden geven een mate van binding aan, maar er zijn dus nuances tussen deze gevoelens van binding aan te brengen. Aangezien als algemene trend de waardes richting eens neigen, kan men stellen dat er sprake van plekbinding bij de poppodium bezoekers is.

Voor de stellingen uit de componenten place attachment en place identity zorgt het verschil in de locatie voor significant verschillende uitkomsten, dit geldt niet voor de sociale component. Dat wil zeggen dat de hogere mate van binding van het Vera publiek ten opzichte van het Simplon publiek een significant verschil betreft en niet op toeval berust. Het ene poppodium zorgt dus voor een duidelijke andere mate van plekbinding dan de ander. Locatie is dus van belang wanneer het plekbinding betreft.

Naast locatie is er onderzocht of verschil in geslacht een verschil in de mate van plekbinding zou hebben. Hier zijn geen significante uitkomsten gevonden, het is dus aanneembaar dat er geen verschillen zijn tussen de mate van plekbinding tussen mannen en vrouwen.

Het opleidingsniveau zorgde bij slechts één stelling voor significante verschillen in de mate van plekbinding, er kan gesteld worden dat het opleidingsniveau een erg beperkte invloed heeft op de mate van plekbinding. Lager opgeleiden zoeken sterker naar een eigen plek. Men zou wel kunnen stellen dat vmbo-ers een eigen “thuis/plek” zoeken en die bij Simplon vinden. Het belang van herkomst is ook in de analyse opgenomen, onderscheid tussen een “Stadjer” (één jaar of langer woonachtend in Groningen) en “Ommelander” (korter woonachtend in Groningen of niet in Groningen woonachtend) is gemaakt. Bij één stelling werd een significante uitkomst gevonden. Die duidde op een iets sterkere binding van de “Stadjer” dan van de “Ommelanders” met het poppodium. De herkomst is dus van belang op slechts één van de zeven stellingen, uit de component “place identity”.

De bezoekfrequentie zou volgens de theorie voor significante uitkomsten moeten zorgen, herhaalde blootstelling zou grotere binding met zich meebrengen. Uit hoofdstuk 4 is gebleken dat op alle stellingen en dus componenten de verschillen significant zijn. Er is sprake van een positieve relatie tussen de plekbinding en de bezoekfrequentie. Er kan gesteld worden dat een hogere bezoekfrequentie leidt tot een hogere mate van plekbinding (op alle componenten/variabelen van binding). Hoe vaker men het podium bezoekt hoe meer binding men heeft met de plek en bezoekers. Lange blootstelling leidt dus tot significant meer gevoelens van plekbinding ten opzichte van het poppodium.

Resumerend kan men stellen dat bezoekers van beide podia binding voelen met de plek het poppodium. De balans leunt iets meer naar de kant van het voelen van binding. Er zijn wel significante verschillen tussen de podia onderling. In dit geval wordt er meer binding gevoeld onder de Vera bezoekers. Er is ook een positief verband tussen de bezoekfrequentie en de mate van plekbinding, wat ook logisch lijkt te zijn. Aangezien Vera bezoekers vaker het

podium bezoeken (zie ook hoofdstuk 3) lijkt dit een deel van de hogere mate van plekbinding te verklaren. Andere kenmerken hebben een mindere invloed op de mate van plekbinding. De reden om een podium te bezoeken lijkt vooral de muziek te zijn. Men kan stellen dat plekbinding een rol speelt, maar belangrijker is het muzikale aanbod van de avond. Muziek blijkt voor de plek te gaan.

Literatuur

3voor12. 2010. <http://3voor12.vpro.nl/dossiers/dossier/40763326> , bezocht op 1-05-2010.

Dee, A., Schans, B. 2010. In-sight poppodia 2009. Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals. Drukwerkfabriek, Oosterhout.

De Oosterpoort Groningen 2010, <http://www.de-oosterpoort.nl/techniek-oosterpoort/techniek-en-productie.html> , bezocht op 3-05-2010.

Duuren, R. 2006. Rockin on Paper. The Vera club: a history in posters. Vera, Groningen. P. 1-33.

Field, A. 2005. Discovering Statistics Using SPSS. Sage Publications Ltd, Londen.

Gemeente Groningen. 2010. <http://gemeente.groningen.nl/algemeen-nieuws/2008-10/16255> , bezocht op 1-05-2010.

Groote,P., Huigen, P.P.P., Haartsen, T. 2000 Claiming rural identities. In Groote,P., Huigen, P.P.P., Haartsen, T (Eds) *Claiming rural identities. Dynamics, Contexts, Policies*. Van Gorcum, Assen p. 1-76.

Haartsen, T., Strijker, D. 2010. Rural youth culture: Keten in the Netherlands. In *Journal of Rural Studies*. Elsevier. 26 (2010) p. 163-172.

Hidalgo, M.C., Hernández, B. 2001. Place attachment: Conceptual and empirical questions. *Journal of environmental psychology*. Elsevier. 21(3) p. 273-281.

Hidalgo, M.C., Hernández, B., et al. 2007. Place attachment and place identity in natives and non-natives. *Journal of environmental psychology*. Elsevier. 27 (2007) p. 310-319.

Holloway, L., Hubbard, P. 2001. People and Place, the extraordinary geographies of everyday life. Pearson Education Limited, Harlow.

Huygen, A., et al 2009. Ups and downs, economische en culturele gevolgen van file sharing voor muziek, film en games. TNO,ministeries van OCW, EZ en Justitie. Delft www.ez.nl/dsresource?objectid=161961&type=PDF.

Jess, P., Massey, D. 1995. The contestation of place. In: Massey, D., Jess,P., (Eds.) *A Place in the World? Places, Cultures and Globalization*. Oxford University Press, New York, p. 133-174.

Massey, D. 1995. The conceptualization of place. In: Massey, D., Jess, P. (Eds.) *A Place in the World? Places, Cultures and Globalization*. Oxford University Press, New York, p. 45-85.

Logtmeijer, A. 2006. Place identities and tourism representations of Nunavut, Canada. Rijksuniversiteit Groningen.

Low, S.M., and Altman, I. 1992. Place attachment a conceptual inquiry. In: Altman I. and Low, S.M., (ed). *Place attachment*. New York and London: Plenum Press, p. 1-12.

Norušis, M.J. 2004. SPSS 12.0 Guide to Data Analysis. Prentice Hall, New Jersey.

Poparchief Groningen. 2009. <http://www.poparchiefgroningen.nl/venue/id/1> , bezocht op 3-05-2010.

Ranshuysen, L. 2005. Het publiek van poppodia anno 2004. Vereniging Nederlandse Poppodia. Amsterdam.

Rijksuniversiteit Groningen. 2010. <http://www.rug.nl/studiekiezers/studeren/groningen/index> , bezocht op 6-12-2010

Rose, G. 1995. Place and identity: a sense of place. In: Massey, D. Jess, P. (Eds.) *A Place in the World? Places, Cultures and Globalization*. Oxford University Press, New York, p. 87-132.

Stewart Fotheringham, A. 2005. Analysing numerical spatial data. In Flowerdew, R., Martin, D. (Eds.) *Methods in human geography. A guide for students doing a research project*. Pearson Education Limited. Harlow, p.191 – 206.

Storey, D. 2001. Territory the claiming of space. Pearson education limited, Harlow

Vreeke en Van Dalen. 2008. Het grote poppodium onderzoek 2008. Vereniging Nederlandse poppodia en festivals. Drukwerkfabriek, Oosterhout.

Website van Simplon, <http://www.simplon.nl/content/view/10/7/> , bezocht op 1-05-2010.

Website van Vera, <http://www.vera-groningen.nl/> , bezocht op 1-05-2010.

Wikipedia, [http://nl.wikipedia.org/wiki/Simplon_\(Groningen\)](http://nl.wikipedia.org/wiki/Simplon_(Groningen)) , bezocht op 1-05-2010.

Bijlage A

De Enquête, dit is de versie voor Simplon, bij Vera is dezelfde enquête afgenomen, alleen is dan Simplon vervangen door Vera en vice versa.

Deze enquête maakt onderdeel uit van een scriptie van de Rijksuniversiteit Groningen. Onderwerp van deze scriptie zijn de bezoekers van Groningse poppodia Vera en Simplon. Vergelijkbare poppodia zijn bijvoorbeeld; de Paradiso en Melkweg in Amsterdam, Tivoli in Utrecht of 013 in Tilburg.

1. Wat is uw geslacht?
 - man
 - vrouw

2. Wat is uw leeftijd?

3. Wat is uw nationaliteit?

4. In welke plaats woont u?
Hoe lang woont u al daar?

5. Wat is uw opleiding? (afgerond of nog mee bezig)*
 - lager onderwijs / basisonderwijs
 - lager beroepsonderwijs / lager voortgezet onderwijs (mulo,ivo,lbo,vbo,mavo,vmbo)
 - middelbaar beroepsonderwijs (mbo)
 - hoger voortgezet onderwijs (hbs,gymnasium,mms,havo,vwo)
 - hoger beroepsonderwijs (hbo)
 - wetenschappelijk onderwijs (wo)

6. Wat is uw situatie?*

 - studierend of nog op school
 - combinatie van school/studie met een bijbaan
 - werkt (geen studie)
 - momenteel geen werk of studie

7. Hoe vaak bezoekt u gemiddeld Simplon?*

 - dit is mijn eerste bezoek
 - ik ben langer dan een jaar geleden hier geweest
 - ik bezoek het podium keer per jaar

8. Hoe vaak bezoekt u gemiddeld andere poppodia?*

 - nooit
 - ik bezoek andere poppodia ... keer per jaar
 - ik bezoek andere poppodia minder dan 1 keer per jaar

9. Welke reden gaf de doorslag in uw bezoek aan Simplon vanavond?*

 - dit concert
 - de sfeer in/van het gebouw
 - deze dance/clubavond
 - de geluidskwaliteit
 - het publiek
 - iets anders namelijk

10. Uit hoeveel personen bestaat uw gezelschap?*

- Alleen
- Met zijn tweeën
- Met 3 personen
- Met 4 personen
- Met 5 personen
- Anders metpersonen

11. Als deze avond in Vera georganiseerd zou zijn, zou u die dan ook bezoeken?

- ja
- nee, want.....
- misschien

12. Bezoekt u ook popfestivals?*

- nee nooit
- alleen grote landelijke festivals (bv. Lowlands, Pinkpop)
- alleen kleinschalige festivals
- zowel groot als kleinschalige festivals

Geef aan in hoeverre u het eens of oneens bent met de stellingen.

Helemaal oneens	Oneens	Neutraal	Eens	Helemaal eens
1	2	3	4	5

Omcirkel het juiste antwoord

Ik voel mij verbonden met Simplon**

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Ik voel mij verbonden met mijn medebezoekers

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Als ik een periode Simplon niet bezocht heb, wil ik dat erg graag snel weer doen**

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Ik voel me thuis in Simplon**

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Simplon is mijn favoriete poppodium**

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Ik identificeer mij met Simplon**

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

Simplon is onderdeel van mijn eigen identiteit**

1	2	3	4	5
---	---	---	---	---

13. Bij Vera voel ik me net zo goed als bij Simplon

- Ja
- Nee, want
 - Ik vind het gebouw minder leuk
 - Er komt een andere scene/groep bezoekers
 - Ik vind de geluidskwaliteit minder goed
 - Ik vind de programmering minder sterk

- Ik vind de sfeer er minder leuk
- Ik vind de locatie minder geschikt
- Anders namelijk

14. Welk algemeen rapportcijfer geeft u Simplon?
Ik geef het podium een

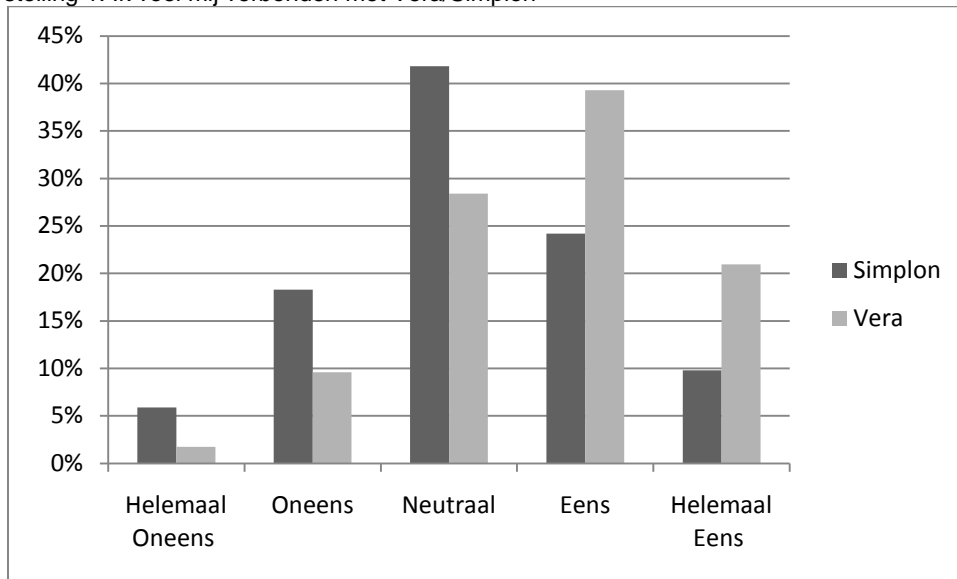
Hartelijk bedankt voor uw medewerking. De antwoorden zullen anoniem en vertrouwelijk behandeld worden, voor meer informatie kunt u contact met mij opnemen via j.buschenhenke@student.rug.nl.

* Gebaseerd op Ranshuysen 2005 .

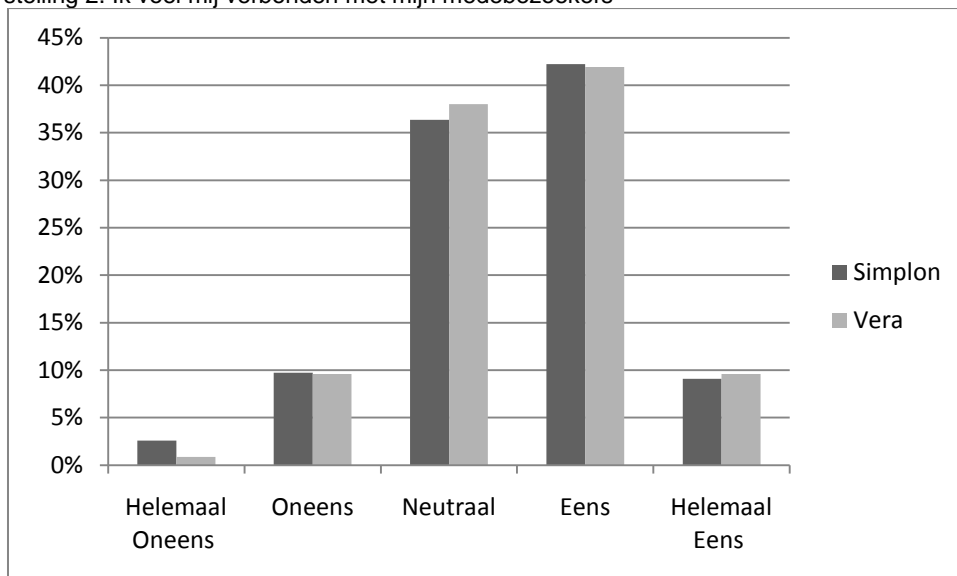
**Gebaseerd op Hidalgo en Hernández 2007.

Bijlage B

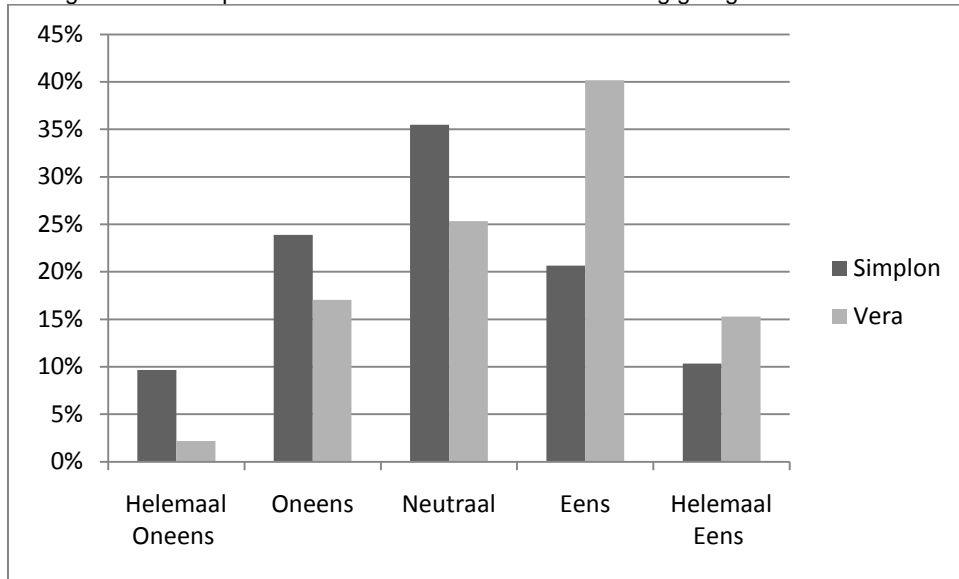
stelling 1. Ik voel mij verbonden met Vera/Simplon

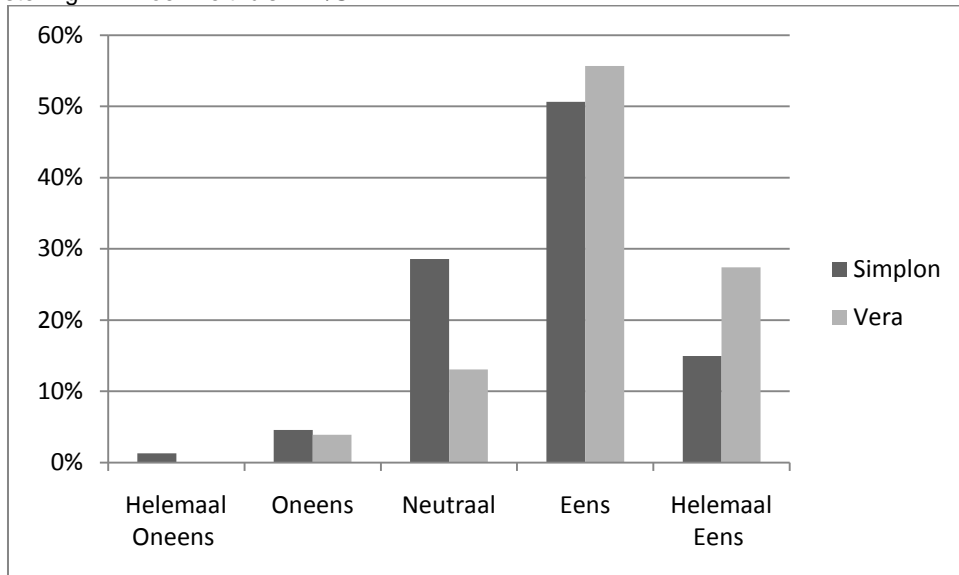
stelling 2. Ik voel mij verbonden met mijn medebezoekers

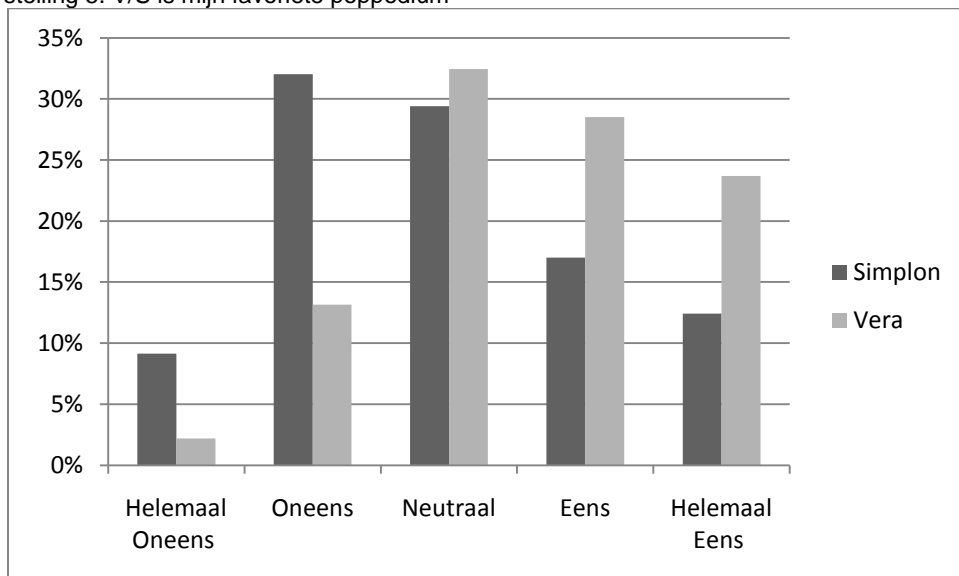
stelling 3. Als ik een periode V/S niet heb bezocht wil ik dat erg graag snel weer doen

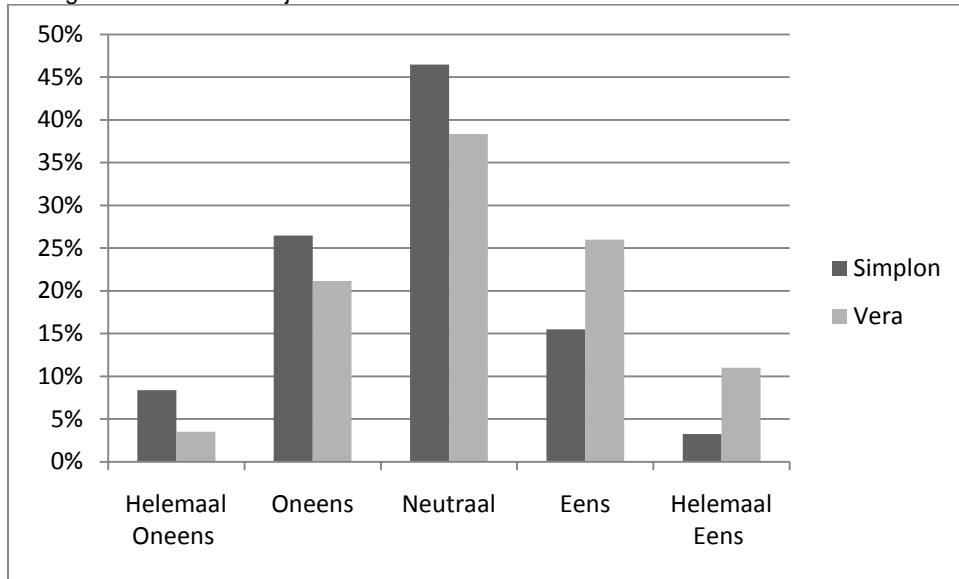
stelling 4. Ik voel me thuis in V/S

stelling 5. V/S is mijn favoriete poppodium

stelling 6. Ik identificeer mij met V/S

stelling 7. V/S is onderdeel van mijn eigen identiteit

